

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กรมการศาสนา. รายการศาสนาประจำปี 2540.กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา,2542.
- กฤตยา แสงเจริญ.มิติทางจิตวิญญาณกับการดูแลสุขภาพ: กรณีศึกษาจากหมอลำผีฟ้าสู่หมอพระ.วารสารคณะพยาบาลศาสตร์. 17(มกราคม-เมษายน 2534):1-6.
- โกมาตร จึงเสถียรทรัพย์.ระบบการแพทย์พื้นบ้านในชนบท ใน ทวีทอง หงษ์วิวัฒน์ (บรรณาธิการ).พหุติกรรมสุขภาพ โครงการข่าวงานวิจัยพหุติกรรมสุขภาพ, หน้า 91-110.ศูนย์ประสานงานทางการแพทย์และสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข,2533.
- งามเอก ล้ามะนา.การรับรู้แบบอย่างบทบาทพยาบาลวิชาชีพจากพยาบาลประจำการและอาจารย์พยาบาลของนักศึกษาพยาบาล ในสถาบันการศึกษาพยาบาล เขตกรุงเทพมหานคร.วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,2539.
- จินตนา ยูนิพันธุ์ และป้าหนัน บุญ-หลง.การพยาบาลจิตเวช.กรุงเทพมหานคร: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,2528.
- จิระภา ศิริวัฒน์เมธานนท์ และ กฤตยา แสงเจริญ. รายงานการวิจัยเรื่องความคิด ความเชื่อทางศาสนา และการรักษาโรคแผนโบราณ กรณีศึกษาที่วัดชัยภูมิพิทักษ์ จังหวัดชัยภูมิ.วารสารคณะพยาบาลศาสตร์. 18 (มีนาคม - เมษายน 2538):22-30.
- จริยาวัตร คมพยัคฆ์.การพยาบาลอนามัยชุมชน:ความแตกต่างทางวัฒนธรรม.วารสารพยาบาล 45(มกราคม-มีนาคม 2539):17-24.
- จารุณี บุญนิพัทธ์. พหุติกรรมการเปิดรับข่าวสารกับความตระหนัก ทักษะคิด และการมีส่วนร่วมเรื่องสิ่งแวดล้อมของพนักงานโรงงานอุตสาหกรรม เขตอำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.
- จารุวรรณ กันทะนิตย์. ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับสื่อมวลชนกับทัศนคติต่อเรื่องรกร่วมเพศของนักศึกษาในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.
- จินตนา ยูนิพันธุ์. ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพหุติกรรมการดูแลสุขภาพจิตของประชาชนไทยภาคกลาง. โครงการวิจัยพหุติกรรมสุขภาพเพื่อพัฒนานักวิจัยหน้าใหม่ รุ่นสนับสนุน โดยองค์การอนามัยโลก, 2534.

- จันทร์จิรา วงษ์ชมทอง. การศึกษาพยาบาลสำหรับศตวรรษที่ 21. วารสารวิทยาลัยคริสเตียน 3(กรกฎาคม-ธันวาคม 2540):11.
- จุไร ชุมชุม. สภาพแวดล้อมทางสังคมกลุ่มเพื่อนของนิสิตนักศึกษา มหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526.
- ฉวีวรรณ ไพรวลัย. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล การปฏิบัติกิจทางศาสนา: พฤติกรรมการดูแลทางการแพทย์กับความผาสุกด้านจิตวิญญาณของผู้ป่วยโรคเอดส์ โรงพยาบาลบำราศนราดูร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.
- ชัยสิทธิ์ เฉลิมประเสริฐ. สถิติเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูล. กรุงเทพฯ: ธนพรการพิมพ์, 2537.
- ชิต แก้วเพ็ง. การศึกษาบทบาทของโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลกในการอนุรักษ์และสืบทอดวัฒนธรรมพื้นบ้าน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
- ชูดา จิตพิทักษ์. สังคมวิทยาและวัฒนธรรมไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: บริษัทสารมวลชนจำกัด, 2528.
- ณรงค์ เส็งประชา. มนุษย์กับสังคม. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2530.
- นคร พันธุ์ณรงค์. ท้องถิ่นของเรา. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2522.
- นฤมล เกื้อนมา. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล และสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.
- นัยนา อ่างสันติกุล. การวิเคราะห์องค์ประกอบสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาอุดมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
- ประคอง กรรณสุด. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- พยอม อยู่สวัสดิ์. การดูแล แนวคิดและทฤษฎีการพยาบาลเชิงมนุษยธรรมนิยม. วารสารพยาบาลศาสตร์. 14(มกราคม-มีนาคม 2539):26-34.

- พวงทอง สุดประเสริฐ.ประวัติศาสตร์เมืองพิษณุโลก. ภาควิชาประวัติศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครุพิบูลย์สงคราม พิษณุโลก,2526.
- พวงเพ็ญ ชุนหปราน. การพัฒนารูปแบบการสอนในคลินิกเพื่อพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาของนักศึกษาพยาบาล. วิทยานิพนธ์ปริญญาตรีบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,2533.
- พวงรัตน์ บุญญานุรักษ์. ศาสตร์การดูแล: กระพี้ของวิชาชีพการพยาบาล. สารสภากาพยาบาล.(มีนาคม 2531):3-9.
- พวงรัตน์ บุญญานุรักษ์. กรอบทฤษฎีการพยาบาลที่เหมาะสมสำหรับสังคมและวัฒนธรรมไทย: แนวคิดสู่การวิจัย. เอกสารประกอบการประชุมวิชาการสมาคมศิษย์เก่าพยาบาลศิริราช ครั้งที่ 8,2537.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 6. สำนักงานทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร,2538.
- เพ็ญนภา ทรัพย์เจริญ. การแพทย์แผนไทยสายใยแห่งชีวิตและวัฒนธรรม รวมบทความวิชาการเล่ม 1. สถาบันการแพทย์แผนไทย กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข,2540.
- เพ็ญศรี ดูกและคณะ. วัฒนธรรมพื้นบ้าน: คติความเชื่อ. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ,2536.
- พาริดา อิบราฮิม. สารแห่งวิชาชีพการพยาบาล. กรุงเทพมหานคร: สามเจริญการพิมพ์,2535.
- ภาวินี เพ็งศาสตร์. การรับรู้และการยอมรับบทบาทของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม) ของประชาชนในชนบท. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,2529.
- มณี ลีศิริวัฒนกุล. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล และความทนทานของพยาบาลหัวหน้าหอผู้ป่วย การได้รับการเสริมสร้างพลังอำนาจในงานและภาวะผู้นำของหัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาลกับสมรรถนะของพยาบาลหัวหน้าหอผู้ป่วย โรงพยาบาลศูนย์สังกัดกระทรวงสาธารณสุข. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,2540.
- ละออ หุตางกูร. แนะนำวิชาชีพพยาบาล. (ม.ป.ท.),2529.
- วันเพ็ญ พิษิตพรชัย. การพยาบาลกับความต่างทางวัฒนธรรม. วารสารพยาบาลศาสตร์. 16(มกราคม - มีนาคม 2541):2-6.

- วิชาดา หรรษาจารุพรรษ. การศึกษาความพร้อมในการปฏิบัติบทบาทพยาบาลวิชาชีพของ
นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 สถาบันการศึกษาเอกชน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการพยาบาลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.
- วีณา นานาศิลป์. บทบาทสถาบันการศึกษาสาขาพยาบาลศาสตร์ในการผลิตบัณฑิตตามคุณลักษณะ
ของสังคมในสองทศวรรษหน้า. วารสารวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีกรุงเทพ.
12(2540):8.
- วรรณวดี เนียมสกุล. ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยกับแบบการเรียนที่พึง
ประสงค์ ของนักศึกษาพยาบาลหลักสูตรต่อเนื่องในวิทยาลัยพยาบาลสังกัด
กระทรวงสาธารณสุข. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.
- วรวิทย์ พูนสวัสดิ์กิตติกุล. รายงานการวิจัย โครงการวิจัยเรื่องศักยภาพหมอพื้นบ้านกับการ
สาธารณสุขมูลฐาน: กรณีศึกษาจังหวัดพิจิตร. สำนักงานคณะกรรมการสาธารณสุข
มูลฐาน สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข, 2535.
- วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. งานบุคลากร นิสิต นักศึกษา. ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- ศิริพร จิรวัดณ์กุล. การพยาบาลข้ามวัฒนธรรม. วารสารพยาบาล. 44(มกราคม-มีนาคม 2539):8-16.
- สกุลพร สังวรกาญจน์. ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะความเป็นผู้นำกับความสามารถในการ
บริหารหอผู้ป่วยของหัวหน้าหอผู้ป่วย โรงพยาบาลรัฐบาลในกรุงเทพมหานคร. วิทยา
นิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาพยาบาลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2529.
- สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย. การศึกษาเบื้องต้นเพื่อวางแผน
พัฒนาการท่องเที่ยวนครสวรรค์ อุทัยธานี ชัยนาท สิงห์บุรี. (ม.ป.ท.), 2532.
- สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว พิษณุโลก สุโขทัย
กำแพงเพชร ตาก พิจิตร. (ม.ป.ท.), 2527.
- สมคิด รักษาสัตย์และประนอม โอทกานนท์. การจัดการเรียนการสอนในคลินิก. คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.
- สำนักงานจังหวัดนครสวรรค์. บรรยายสรุปจังหวัดนครสวรรค์. (ม.ป.ท., ม.ป.ป.)
- สำนักงานวัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร. รวมเรื่องประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมเมือง
พิษณุโลก. มปท, มปป.

- สำนักงานสถิติจังหวัดนครสวรรค์. สมุดรายงานสถิติจังหวัด. สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี, 2540.
- สำนักงานสถิติจังหวัดพิษณุโลก. สมุดรายงานสถิติจังหวัด. สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี, 2539.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. สมุดสถิติรายปีประเทศไทย 2540. สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี, 2541.
- สิวลี ศิริไล. จริยศาสตร์สำหรับพยาบาล. มหาสารคาม: ปรีดาการพิมพ์, 2539.
- สุนทรี สิทธิมงคลชัย. บทบาทของพยาบาลประจำการด้านการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้ภาคปฏิบัติสำหรับนักศึกษาพยาบาลตามการรับรู้และตามความคาดหวังของอาจารย์และนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.
- สุนิสา วัลยะเพ็ชร. ปัจจัยคัดสรรที่สัมพันธ์กับความสามารถในการปฏิบัติตนของพยาบาลหน่วยอภิบาลผู้ป่วยหนัก โรงพยาบาลของรัฐ กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
- สุปาจารย์ วิชัยโรจน์. การยอมรับพฤติกรรมทางเพศของสตรีของนักศึกษามหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2529.
- สุภาพ ไทยแท้. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านสถานการณ์ และการรับรู้บทบาทกับการปฏิบัติบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาของอาจารย์พยาบาล. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.
- สุวิริยา สุวรรณโคตร. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล อัตมโนทัศน์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับการปรับตัวของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดกระทรวงสาธารณสุข. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.

สุวรรณี โพธิ์ศรี. การเปิดรับสื่อ ความรู้ ทักษะคิดและพฤติกรรมในการป้องกันโรคเอดส์ของผู้ปกครองนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 เขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.

เสาวนีย์ รุจิอำพร-จิตต์หมวด. วัฒนธรรมอิสลาม. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เจริญผล, 2522.

อรทัย ผลเนื่องมา. การศึกษาลักษณะกลุ่มเพื่อนของนักศึกษาพยาบาลในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาอุดมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.

อภา โฉจายะ. การจัดคนเข้าทำงาน. วารสารพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

7 (เมษายน 2538): 10-15.

ภาษาอังกฤษ

- Alice,Z. et al .Nursing Theorists and their Work.St. Louise: Mosby,1998.
- Alper,R.R. and Zoucha,R. Comparrison of cultural competence and cultural confidence of senior nursing students in a private southern university.Journal of Cultural Diversity. 3(1996):1-15.
- Andrews,M.M. and Boyle,J.S.Transcultural concepts in nursing care.Philadelphia: J.B.Lippincott Company,1995.
- Atkin,C.K.New Model for Mass Communication Research.New York:The Free Press,1973.
- Baker,S.S. and Burlchalter,N.C.Teaching transcultural nursing in a transcultural setting. Journal of Transcultural nursing. 7 (Jan - Jun 1996):10-13.
- Butrin,J.E.The experience of culturally diverse nurse - client encounters.University of Minnesota,1990.
- Capio,R.A. and Maiumdar,R. Experiential learning an approach to transcultural education for nursing. Journal of Transcultural Nursing.4 (1993):4-11.
- De Santis,L. Developing faculty expertise in culturally focused care and research. Journal of professional nursing.7 (Sep - Oct 1991) :300-309.
- Dowling,J.S. and Coppens,N.m. Understanding culture and Health practices through an experiential learning project. Nurse Educator.21 (Nov - Dec1996):43-46.
- Ebert,K.B. and Burnett,J. The Strategies To Advance the Internationalization of Learning (SAIL) Program. Resources in Education.33 (Aug 1998):69.
- Felder,E. Baccalaureate and associate degree student nurses cultural knowledge of and attitudes toward Black American clients. Journal of Nursing Education.29 (June 1990):276-282.
- Fitzpatrick,J.J. and Ann,L.W. Conceptual Model of Nursing Analysis and Application.New York:Appleton and Lange,1989.
- Flavin,C.Cross - Cultural training for nurses:a research-based education project.American Journal of Hospice and Palliative care.14 (May - June 1997):121-126.
- Geissler,E.M.Nursing diagnoses:A study of cultural relevance. Journal of Professional Nursing.8 (1992):301-307.

- Giger, J.N. and Davidhizar, R.E. *Transcultural Nursing Assessment and Intervention*. St. Louis: Mosby, 1985.
- George, J.B. *Nursing Theories: The base for Professional Nursing Practice*. New York: Appleton and Lange, 1995.
- Gerald, M.D. et al. Cross - Cultural Measurement of Psychological Well Being: The Psychometric Equivalence of Cantonese, Vietnamese, and Laotian Translation of Affect Balance Scale. *American Journal of Public Health*. 87 (May 1997): 794-799.
- Grossman, D. et al. Cultural Diversity in Florida Nursing Programs. A Survey of Dean and Directors. *Journal of Nursing Education*. 37 (Jan 1998): 22-26.
- Haloburdo, E.P. and Thomson, M.A. A comparison of international learning experiences for baccalaureate nursing students developing countries. *Journal of Nursing Education*. 37(1998): 13-21.
- Huttlinger, K. and Keating, S.B. Understanding cultural diversity through a student exchange program. *Nurse Educator*. 16 (Sep - Oct 1991): 29-33.
- Joos, I.M.; Nelson, R. and Lyness, A. *Man, Health and Nursing: Basic Concepts and Theories*. Reston, Virginia: Reston Publishing Company, 1985.
- Leininger, M. Culture Care Theory, Research, and Practice. *Nursing Science Quarterly*. 9(2), 1995: 71-78.
- Leininger, M. Transcultural Nursing Research to Transform Nursing Education and Practice: 40 Years Image. *Journal of Nursing Scholarship*. 29(4), 1997: 341-347.
- Leininger, M. *Culture care diversity and Universality: A Theory of nursing*. New York: National League for Nursing Press, 1991.
- Leininger, M. Time to Celebrate and Reflect on Process with Transcultural Nursing. *Journal of Transcultural Nursing*. 6(1), 1994: 2-21.
- Leininger, M. Teaching Transcultural Nursing in Undergraduate and Graduate Program. *Journal of Transcultural Nursing*. 6(2), 1995: 10-21.
- Leininger, M. Future Directors in Transcultural Nursing in the 21 st Century. *International Nursing Review*. 44 1, 1997: 19-23.

- Lindquist,G.J. Integration of international and transcultural content in nursing curricular:a process for change. *Journal of Professional Nursing*.6 (Sep -Oct 1990): 272-279.
- Mahon,P.Y. Transcultural Nursing. *Journal of Nursing Staff Development*.13 (1997): 218-222.
- Mc Closky,J and Mc Cain,B.Satisfaction Commitment and professionalism of newly employed nurse.*Image*. 19 (1987):20-27.
- Mc Cormick ,J.E. and Ligen,d. *Industrial and Organization Psychology*. 3thed. Englewood. Prentice-Hall, 1985.
- Mc Farland,M.R.Use of culture care theory with Anglo - and African American elders in a long - term care setting. *Nursing Science Quarterly*.10 (1997):186-192.
- Michele,J.E. Ethics and Transcultural Nursing Care. *Nursing Outlook*.41(1993):225-228.
- Minnick,A. et al. Ethnic Diversity and Staff Nurse Employment in Hospital.*Nursing Outlook*.45(Jan - Feb1997):35-40.
- Rogers,E.M. *Communication Channels Handbook of Communication*.Chicago: Rand MC.Nelly,1978.
- Ryan,M. et al. Cross - cultural nursing : a report of faculty collaboration through regional networking.*Nurse Educator*.21 (Nov - Dec1996):28-32.
- Sands,R.F. and Hale,S.L. Enhancing cultural sensitivity in clinical practice. *Journal of National Black Nurses Association*.2 (1988):54-63.
- Schlickan,J. Learning about transcultural nursing in Kansas. *Kansas Nurse*. 71 (June - July 1996):18-19.
- Sharma,S.B. *Bridging the gap:anthropological brokerage in nursing care*.University of South Florida,1988.
- Spitzer,A. et al. Learning about another culture: project and curricular reflection the care of Ethiopian jews who immigrated to Israel . *Journal of Nursing Education*.35 (Oct 1996):322-328.
- Stoddard,E.W. Culltural Encounters at St. Lawrence University.Final FIPSE Report. *Resources in Education*.33 (June 1998):88.
- Tomey,A.M. and Alligood,M.R. *Nursing Theorist and their work*.St.Louis: Mosby :1998.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

รายนาม	สถานที่ทำงาน
1. ร้อยตำรวจเอกหญิง ดร. ยุพิน อังสุโรจน์	คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. รองศาสตราจารย์ ดร. จริยาวัตร คมพยัคฆ์	คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
3. รองศาสตราจารย์ ฟารีดา อิบราฮิม	คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
4. รองศาสตราจารย์ ดร. พยอม อยุธยาสวัสดิ์	คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
5. อาจารย์นิมิตตารา แว	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ยะลา
6. อาจารย์มารีสา หะสาเมาะ	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ยะลา

ภาคผนวก ข

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติที่ใช้ในการหาความเที่ยงของเครื่องมือ

การคำนวณหาค่าความเที่ยงของเครื่องมือ ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่ปรับปรุงเรียบร้อยแล้ว ไปทดลองใช้กับนักศึกษาพยาบาลที่มีคุณลักษณะเช่นเดียวกับตัวอย่างประชากร แล้วนำมาหาความเที่ยงของเครื่องมือ โดยในเครื่องมือที่เป็นแบบสอบถามแบบอัตราส่วนประมาณค่า ผู้วิจัยนำไปหาค่าความเที่ยงด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์ความสม่ำเสมอภายใน (Coefficient of Internal Consistency) โดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach 's Alpha Coefficient) (ประคอง กรรณสูต,2535)

$$\alpha = \frac{K}{k-1} \left[1 - \frac{S_1^2}{S_k^2} \right]$$

- เมื่อ K = จำนวนข้อคำถาม
 S_1^2 = ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
 S_k^2 = ความแปรปรวนของคะแนนของผู้ตอบทั้งหมด หรือกำลังสองของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ตอบทั้งหมด
 N = จำนวนคนทั้งสองกลุ่มรวมกัน

และแบบวัดการปฏิบัติการพยาบาลข้ามวัฒนธรรม ผู้วิจัยหาค่าความเที่ยงโดยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องภายในของแบบวัด จากสูตร Kuder - Richardson 20 [KR - 20] (Mehrens and Lehmann 1975 อ้างถึงใน ประคอง กรรณสูต,2535)

$$r_{kk} = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum pq}{S^2} \right]$$

- เมื่อ r_{kk} = ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัด
 k = จำนวนข้อ
 p = สัดส่วนของผู้ตอบถูกในข้อหนึ่ง ๆ

- q = สัดส่วนของผู้ตอบผิดในข้อหนึ่ง ๆ
 $\sum pq$ = ผลบวกของผลคูณของสัดส่วนผู้ที่ตอบถูกและตอบผิดทุกข้อ
 S^2 = ความแปรปรวนของคะแนนแบบวัดทั้งหมด

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

2.1 มัชฌิมเลขคณิต (ค่าเฉลี่ย) (ประคอง กรรณสูต, 2535)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

$\bar{X}$ = มัชฌิมเลขคณิต

$\sum X$ = ผลรวมของคะแนนทั้ง N จำนวน

N = จำนวนคะแนนทั้งหมด

2.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (ประคอง กรรณสูต, 2535)

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum X^2}{N} - \left[\frac{\sum X}{N}\right]^2}$$

เมื่อ S.D. = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X$ = ผลรวมของคะแนนแต่ละตัว

X^2 = คะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

N = จำนวนของข้อมูลทั้งหมดในชุดนั้น

3. การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์

ลำดับขั้นในการคำนวณใช้สูตรดังนี้ (ประคอง กรรณสูต, 2535)

3.1 หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง ตัวพยากรณ์กับตัวพยากรณ์ และตัวพยากรณ์กับตัวแปรเกณฑ์ โดยใช้สูตรของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

ใช้สูตร

$$r = \frac{N\sum XY - (\sum X)(\sum Y)}{\sqrt{[N\sum X^2 - (\sum X)^2][N\sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ r = สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

$\sum X$ = ผลรวมของคะแนน X

$\sum Y$ = ผลรวมของคะแนน Y

$\sum XY$ = ผลรวมของคะแนน X คูณ Y

$\sum X^2$ = ผลรวมของกำลังของคะแนน X

$\sum Y^2$ = ผลรวมของกำลังของคะแนน Y

N = จำนวนคนในกลุ่ม

3.2 การทดสอบความมีนัยสำคัญของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์โดยการทดสอบ t - test

$$t = r \sqrt{\frac{N-2}{1-r^2}}$$

$$df = N - 2$$

เมื่อ t = ค่าสถิติหลังทดสอบที่

r = ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

N = จำนวนตัวอย่าง

ภาคผนวก ค

ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์การดูแลสุขภาพแบบพื้นบ้านในจังหวัดนครสวรรค์
และจังหวัดพิษณุโลก

ตารางแสดงข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์การดูแลสุขภาพแบบพื้นบ้าน

คนที่	การดูแลสุขภาพแบบ ประสมการณ์	การดูแลสุขภาพแบบ อำนาจเหนือธรรมชาติ	การดูแลสุขภาพแบบ โหราศาสตร์	การดูแลสุขภาพแบบ ทฤษฎีธาตุ
1 หมอสมนไพร ต. โกรกพระ อ. โกรกพระ จ. นครสวรรค์	<p>1. หมอตำแยสามารถ ทำคลอดได้</p> <p>2. หญิงหลังคลอดควร อยู่ไฟ</p> <p>3. หลังคลอดต้องกิน ข้าวชวาน้ำกับเกลือ 1 วัน</p> <p>4. หลังคลอดห้ามกิน แกงขี้เหล็ก ขนมะจีน แตงโม กินแล้วจะชัก</p> <p>5. เด็กท้องเสียรักษา โดยกินยาหม้อ</p> <p>6. เด็กเป็นไข้รักษา โดยกินยาหม้อ</p> <p>7. เมื่อถูกหมากัด รักษาโดยใช้เปลือกไม้ รากไม้</p> <p>8. เมื่อมีอาการปวด เมื่อยใช้ใบพลับพลึง อังไฟ หรือใช้ไพลทำ เป็นลูกประคบ</p> <p>9. เมื่อมีกระดูกหัก ข้อเคลื่อน ต้องไปหา หมอน้ำมันเพื่อจับตั้ง กระดูกให้เข้าที่ แล้วใช้ ไม้ไผ่แบนตาม ไม้ค้ำย ดิบพัน แล้วใช้น้ำมัน มะพร้าวเสกคาถาร่วม กับการเป่าด้วยเวท มนต์</p> <p>10. เมื่อมีเส้นพริก แพลง ต้องไปหาหมอ นวดเพื่อจับเส้น</p>	-	<p>1. หมอจะดูกราฟ ชีวิตว่ามีเคราะห์หรือ ไม่ ถ้ามีเคราะห์จะ แก้ไขโดยทำบุญตัก บาตรทำอาบ ปล่อย นกปล่อยปลา ทอด ผ้าป่า ทำสังฆทาน แล้วแต่จะมีเคราะห์ มากหรือน้อย</p> <p>2. ถ้ามีเคราะห์หมอ พระจะรดน้ำมนต์ บัน หูน แทน ตัว เพื่อ สะเดาะเคราะห์</p>	<p>1. เมื่อเจ็บป่วยหมอ พื้นบ้านจะดูฤกษ์ โดยใช้วัน เดือน ปีเกิด ดูว่าขาดธาตุอะไร แล้วจึงไปเก็บสมุนไพร มาต้มกิน</p> <p>2. สมุนไพรมีรสต่าง กัน จะรักษาอาการ เจ็บป่วยต่างกัน</p>

คนที่	การดูแลสุขภาพแบบ ประสพการณ์	การดูแลสุขภาพแบบ อำนาจเหนือธรรมชาติ	การดูแลสุขภาพแบบ โหราศาสตร์	การดูแลสุขภาพแบบ ทฤษฎีธาตุ
	11. เมื่อถูกงูกัดรักษา โดยใช้ขี้่านพอกหรือ กิน 12. ห้ามกินข้าวเหนียว ส้ม หลังผ่าตัดจะทำให้ แผลเป็นหนอง 13. ห้ามกินไรหลังผ่า ตัดจะทำให้แผลเป็น โต			
2 หมอสมุนไพร, หมอดู ต. โกรกพระ อ. โกรกพระ จ. นครสวรรค์	1. หญิงหลังคลอดควร อยู่ไฟ เพื่อให้มดลูก เข้าคู่ 2. หญิงหลังคลอด ต้องกินยาของเหล้า 3. ห้ามหญิงหลัง คลอดกินหน่อไม้ แง ขี้เหล็ก ถ้ากินแล้วจะ ชัก 4. เด็กโตตาเป็นขวาง รักษาโดยเก็บยาขาง มากิน 5. เด็กท้องเสียรักษา โดยหาอะไรมาทาท้อง 6. เด็กล้มขาว ดูคนม แม่ไม่ได้ ต้องใช้ยา สมุนไพรผสมกับน้ำ มะนาวนำมาทาคอ 7. ผู้ใหญ่เป็นปวง ข้าง รักษาโดยการพัน 8. เมื่อปวดขา ปวด หลังรักษาโดยใช้หมาก เคี้ยวแล้วพันด้วยเหล้า	1. เด็กร้องปวย ปวย ปวยเกิดจากผีมาทวง รักษาโดยการผูกข้อ มือด้วยสายสิญจน์ ใช้ เครื่องรางของขลัง 2. เด็กเล็กตาเป็นขวาง รักษาโดยการพัน น้ำมัน 3. เมื่อเป็นนิ่วรักษา โดยใช้ตำราเรียกนิ่ว ออกมา 4. เวลาโดนคุณไสย มา แก้ไขโดยใช้เวท มนต์คาถาเรียกคุณ ไสยออกจากร่างกาย 5. เมื่อมีอาการไม่ สบายเนื่องจากผีเข้า จะทำการรักษาโดยไล่ ผีด้วยการใช้ไม้หวายตี ข้าวสารขี้ด มีดหมอ พันรับไล่ผี	1. เวลาเด็กไม่สบาย จะไปดูดวงเพื่อดูว่าจะ โดนเคราะห์เมื่อไร และแก้ไขได้โดยการ พัน เป่า หรือเก็บยา กิน 2. หมอพระดูดวงว่า ดวงไม่ดีต้องแก้ไขโดย การตบชะตาด้วยการ ใช้ เงินเท่าอายุ รูป เทียน หรือรดน้ำมันต์	1. เมื่อมีอาการท้อง เสียจะดูว่าธาตุ อะไรจากการดูธาตุ โดยเขาอายุตั้ง ถ้า ธาตุไฟหมดต้องตาย ถ้าไม่หมดให้เก็บยา สมุนไพรรักษา

คนที่	การดูแลสุขภาพแบบ ประสบการณ์	การดูแลสุขภาพแบบ อำนาจเหนือธรรมชาติ	การดูแลสุขภาพ แบบทฤษฎีธาตุ	การดูแลสุขภาพแบบ โหราศาสตร์
	9. เมื่อมีอาการปวด เมื่อยจะไปหาหมอ นัดแผนโบราณเพื่อ จับเส้น 10. เมื่อถูกงูกัดจะไป หาหมอโบราณ 11. เมื่อเป็นคางทูมจะ รักษาโดยใช้ปูนเขียน เป็นรูปเสือร่วมกับการ ใช้คาถา 12. เมื่อเป็นอีสุกอีใส จะใช้เหล้าพ่นตามตัว 13. เมื่อมีเลือดออกจะ ห้ามเลือดโดยใช้ว่าน หรือยาสูบแปะหรือ ร่วมกับการใช้คาถา เป่าห้ามเลือด ถ้าแผล กว้างต้องพันด้วยผ้า			
3 หมอสมุนไพร ต. โกรกพระ อ. โกรกพระ จ. นครสวรรค์	1. ขณะท้องห้ามออก กำลังกายมาก 2. หมอตำแย สามารถทำคลอดได้ 3. หลังคลอดต้องใช้ สมุนไพรประคบตาม รวงนม กินยาหม้อ เพื่อให้ให้น้ำนมไหลดี 4. หลังคลอดต้องขู่ ไฟ โดยใช้ไฟถ่านและ กินยาโบราณผสมกับ เหล้าหรือน้ำร้อน 5. เมื่อเด็กไม่สบาย จะไปหาหมอโบราณ เพื่อพันราง	1. เมื่อเป็นฝีจะรักษา โดยการพ่นด้วยคาถา		1. เมื่อมีอาการท้อง เดินไม่หยุดต้องดู ธาตุ ตั้งธาตุใหม่ ธาตุ ตก 0 แปลว่าธาตุ หมดจะทำให้ท้องเดิน ไม่หยุดต้องเก็บยา สมุนไพรมากิน 2. ตะไคร้มีรสเผ็ด ร้อนใช้แก้ลม 3. จิงมีรสเผ็ดร้อนใช้ แก้ลม 4. ท้องเดินใช้ใบ เทียน ใบทับทิม ยอด ฝรั่งซึ่งมีรสฝาด

คนที่	การดูแลสุขภาพแบบ ประสบการณ์	การดูแลสุขภาพแบบ อำนาจเหนือธรรมชาติ	การดูแลสุขภาพแบบ โหราศาสตร์	การดูแลสุขภาพแบบ ทฤษฎีธาตุ
	<p>6. เมื่อเด็กท้องซึด รักษาโดยใช้ใบกระเพราขี้กับปูนทาท้อง หรือกินน้ำมะกรูด</p> <p>7. ผู้ใหญ่มีไข้ รักษา โดยการกินยาหม้อ</p> <p>8. เมื่อมีอาการท้องซึด รักษาโดยการกินยาหม้อ</p> <p>9. เมื่อเป็นโรคผิวหนัง เป็นประดง รักษาโดยใช้ยาประดงซึ่งเป็นยาหม้อ</p>			
<p>4</p> <p>หม อ ไ ส ย</p> <p>ศาสตร์</p> <p>ค. วัดโทร</p> <p>อ. เมือง</p> <p>จ. นครสวรรค์</p>	<p>1. ตอนท้องอ่อนห้ามทำงานหนักเพราะลูกจะแห้ง</p> <p>2. ตอนท้องแก่ให้ทำงานหนักลูกจะคลอดง่าย</p> <p>3. หม อ ต้ำ แย สามารถทำคลอดได้</p> <p>4. หลังคลอดต้องอยู่ไฟ กินยาตองเหล้า</p> <p>5. หลังคลอดต้องประคบร่วนนมด้วยไฟลกับเกลือ และใบมะขาม นาน 3 วัน</p> <p>6. เด็กท้องซึดรักษาโดยใช้ใบกระเพราขี้กับปูนทาท้อง</p> <p>7. เมื่อออกหัด ซึสุก ซึไลรักษาโดยใช้หญ้าปากวัวปากควาย หญ้าแพรก</p>	<p>1. เมื่อถูกผีเข้าจะมีอาการปวดท้องรักษาได้โดยการเป่า</p> <p>2. เมื่อรู้สึกใจคอไม่ดีท้องซึด ปวด จะรักษาโดยการอาบน้ำมนต์</p> <p>3. เมื่อถูกของ ถูกผีเข้า จะรักษาโดยการอาบน้ำมนต์ ผูกสายสิญจน์</p> <p>4. การใช้คาถาอาคมเพื่อไล่ผี</p> <p>5. เมื่อรู้สึกใจคอไม่ดีแปนสามารถรักษาได้โดยการต้มน้ำมนต์</p> <p>6. เมื่อเจ็บป่วยแก้ไข้ได้โดยการต้มน้ำมนต์</p> <p>7. เมื่อมีกระดูกหักทำการรักษาโดยตอกระดูกด้วยคาถา และเป่าประสานแผล</p>	<p>1. เมื่อดูดวงแล้วดวงไม่ดี เจ็บป่วยบ่อย ทำมาหากินไม่ดี มีเรื่องมีราว ต้องทำการผูกดวง เอาเงินมาแลก ตีม น้ำมนต์ อาบ น้ำมนต์</p> <p>2. ถ้าเคราะห์ร้ายมากจะทำพิธีส่งเคราะห์ โดยนำข้าวสาร ข้าวสุกไปส่งที่ทางสามแพร่ง บันพูนแทนตัว กวดน้ำคว่ำขันให้เจ้ากรรมนายเวร แล้วมาต้มน้ำมนต์</p>	<p>1. เมื่อเจ็บป่วย จะซื้อสมุนไพรมา รักษา โดยต้องตั้งยาคุณธาตุก่อน</p>

คนที่	การดูแลสุขภาพแบบ ประสพการณ์	การดูแลสุขภาพแบบ อำนาจเหนือธรรมชาติ	การดูแลสุขภาพแบบ โหราศาสตร์	การดูแลสุขภาพแบบ ทฤษฎีธาตุ
	<p>8. เด็กเป็นขางรักษา โดยใช้ยาโบราณต้ม กิน</p> <p>9. เมื่อถูกมีคบาด รักษาโดยใช้ฟันหาง จระเข้และใช้คาถา ร่วมด้วย</p>			
<p>5 หมอสมนไพร ต. วัดโหร อ. เมือง จ. นครสวรรค์</p>	<p>1. ตอนท้องอ่อนๆ ห้ามทำงานหนักจะทำ ให้แห้งได้</p> <p>2. ตอนท้องแก่ทำ งานหนัก จะทำให้ คลอดง่าย</p> <p>3. ตอนท้องห้ามกิน ของเผ็ดรสจัด</p> <p>4. หมอ ต้า แย สามารถทำคลอดได้</p> <p>5. หลังคลอดใช้ สมุนไพรรักษา นมทำให้น้ำนมไหลดี</p> <p>6. หลังคลอดควรอยู่ ไฟโดยใช้พื้นดิน</p> <p>7. หลังคลอดต้องกิน ยาของที่ไม่มีเหล้าผสม</p> <p>8. เด็กโตเป็นขางจะ รักษาโดยการกินยา โบราณ</p> <p>9. เมื่อออกหัด อีสุก อีใส ห้ามกินข้าว เหนียว ไข่</p>	<p>1. เด็กเล็กเป็นขาง รักษาโดยใช้น้ำมันดี ร่วมกับการเป่าด้วย คาถา</p> <p>2. เด็กป่วยบ่อยเนื่อง จากผีทวน รักษาโดย เอาสายสิญจน์ผูกข้อ มือเด็ก</p>	<p>1. เด็กป่วยบ่อย การ ไว้ผมจุกจะทำให้หาย จากอาการเจ็บป่วย</p>	<p>1. เมื่อร่างกายอยู่ใน ภาวะร้อน ต้องรักษา โดยใช้ของเย็น เมื่อใด ร่างกายเย็นต้องใช้สิ่ง ที่ถือว่าร้อนในการ รักษา</p> <p>2. เมื่อเป็นโรค กระเพาะ รักษาโดยให้ กินของอ่อนๆ เย็นๆ รสไม่จัด</p>

คนที่	การดูแลสุขภาพแบบ ประสพการณ์	การดูแลสุขภาพแบบ อำนาจเหนือธรรมชาติ	การดูแลสุขภาพแบบ โหราศาสตร์	การดูแลสุขภาพแบบ ทฤษฎีธาตุ
<p>๘</p> <p>ผู้สูงอายุ</p> <p>ค. วัดไทร</p> <p>อ. เมือง</p> <p>จ. นครสวรรค์</p>	<p>1. ตอนท้องแก่ให้ทำงานหลายๆจะทำให้คล่องง่าย</p> <p>2. หมอตำแยสามารถทำคลอดได้</p> <p>3. หลังคลอดควรรออยู่ไฟในกระโจม โดยใช้หอม ตะไคร้ ใบมะขามอ่อนต้มใส่ในกระโจม</p> <p>4. หลังคลอดใช้ใบมะกรูดเผาไฟใส่โถงजू แล้วนั่งบนโถงเพื่ออบแผลที่ช่องคลอด</p> <p>5. เมื่อเป็นไว้รักษาโดยใช้ใบผกา ผักกูด เกลือ เปลือกไม้ ยาดำ</p> <p>๖. เมื่อเป็นลมรักษาโดยกินมะกรูดคอง</p> <p>7. เมื่อมีอาการท้องเสียรักษาโดยกินใบฝรั่งกับเกลือ</p> <p>๘. เมื่อเป็นเหารักษาโดยใช้ใบน้อยหน่าผสมยาสูบ คั้นเอาน้ำพอกหัว</p> <p>9. เมื่อมีอาการท้องผูกรักษาโดยกินยาหม้อ</p> <p>10. เมื่อกระดูกหักจะไปหาหมอพระเพื่อรักษา โดยเอาน้ำมันมาทา แล้วดามด้วยไม้พันด้วยเชือก จากนั้น</p>	<p>1. เมื่อใจคอไม่สบายรักษาโดยการอาบน้ำมนต์ ตีมน้ำมนต์</p> <p>2. การบนสิ่งศักดิ์สิทธิ์เพื่อให้หายจากอาการเจ็บป่วย</p> <p>3. การทำบุญสังฆทาน จะช่วยให้หายจากอาการเจ็บป่วย</p> <p>4. การลบหลู่อำนาจสิ่งศักดิ์สิทธิ์ เช่นศาลพระภูมิ เจ้าที่ จะทำให้เกิดอาการเจ็บป่วยแก้ไขได้โดยขอขมาและเซ่นไหว้</p>	<p>1. การนำ วัน เดือน ปี เกิดและเวลาตกฟากเด็กไปให้พระตั้งชื่อ เพื่อความเป็นสิริมงคล มีความเจริญ</p> <p>2. การเปลี่ยนชื่อ ทำให้หายจากอาการเจ็บป่วย เจ็บป่วยลดลง</p>	<p>1. เมื่อออกหัด ฮีสุก ฮีโตจะไข้ยาเขียวซึ่งมีกรรมในการลดไข้</p>

คนที่	การดูแลสุขภาพแบบ ประสบการณ์	การดูแลสุขภาพแบบ อำนาจเหนือธรรมชาติ	การดูแลสุขภาพแบบ โหราศาสตร์	การดูแลสุขภาพแบบ ทฤษฎีธาตุ
	เคาะด้วยมีดพร้อมใช้ คาถา 11.แมลงมีดบาดรักษา โดยใช้ใบสามเส้าผสม กับปูนพอก			
7 ผู้สูงอายุ ค. เนินกุ่ม อ. บางกระทุ่ม จ. พิษณุโลก	1. ตอนท้องห้ามทำ งานหนัก เพราะกลัว ถูกกระทบกระเทือน 2. หลังคลอดควรรออยู่ ไฟและกินยาสมุนไพร ผสมกับเห็ด 3. หลังคลอดควรงิน เฉพาะปลา เพื่อไม่ให้ แสดงต่อมดลูกและ เลือด 4. หลังคลอดให้กิน แต่น้ำร้อน ห้ามกินน้ำ เย็น 5. เวลาไม่สบายไป หาหมอที่บ้านให้จัด ยาสมุนไพรให้	1. การบนสิ่ง ศักดิ์สิทธิ์ เพื่อให้หาย จากอาการเจ็บป่วย 2. การทำบุญ ทำ สังฆทาน จะช่วยให้ หายจากอาการเจ็บ ป่วย	-	1. ตอนที่งกิน สมุนไพรที่มีรสเย็นเพื่อ บำรุงลูกในท้อง
8 ผู้สูงอายุ ค. เนินกุ่ม อ. บางกระทุ่ม จ. พิษณุโลก	1. หมอตำแยสามารถ ทำคลอดได้ 2. หญิงหลังคลอด ควรรอไฟ 3. หลังคลอดต้องกิน ยาของเห็ด 4. เด็กจะป้อนกล้วย ป้อนข้าวก่อนอายุ 3 เดือน 5. เมื่อเด็กไม่สบาย จะพาไปหาหมอ โบราณ	1. ถ้าผีเข้า จะไปหา พระดูว่าหน้าดำ แล้ว ให้พระรดน้ำมนต์ โขก หัวไล่ผี และใช้น้ำมนต์ ทรม	1. เมื่อมีเรื่องไม่ดีเกิด ขึ้นไป ดูดวงว่ามี เคราะห์หรือไม่ ถ้ามี หมอน้ำมนต์จะทำ น้ำมนต์ให้อาบ ให้ หมดเคราะห์ 2. ถ้ามีเคราะห์ จะทำ พิธีสะเดาะเคราะห์ โดยปั้นรูปแทนตัว	-

คนที่	การดูแลสุขภาพแบบ ประสบการณ์	การดูแลสุขภาพแบบ อำนาจเหนือธรรมชาติ	การดูแลสุขภาพแบบ โหราศาสตร์	การดูแลสุขภาพ แบบทฤษฎีธาตุ
	<p>6. เมื่อมีกระดูกหักจะ ไปหาหมอดูกระดูกให้ เข้าเฝือก ร่วมกับการ ทอคาถาและเป่าที่ กระดูก</p> <p>7. เมื่อถูกตะปูตำ จะ รักษาโดยใช้เกลือใส่ที่ แผลแก้บวม</p> <p>8. เมื่อซาแพง จะไป หาหมอนวดเพื่อจับ เส้นให้</p>			
<p>9 หมอดำแย ค. เนินกุ่ม ข. บางกระทุ่ม จ. พิษณุโลก</p>	<p>1. หมอดำแยสามารถ ทำคลอดได้</p> <p>2. หลังคลอดต้องกิน น้ำมะขามเปียก กินยา ดองเหล้า เพื่อขับเลือด</p> <p>3. หลังคลอดต้องอยู่ ไฟ</p> <p>4. หลังคลอดห้ามกิน ขนมจีน หน่อไม้ดอง</p> <p>5. เด็กที่เกิดมาให้กิน กล้วยได้เลย</p> <p>6. เด็กไม่สบาย ใช้น้ำ สมุนไพรมาฝน แล้วใส่ น้ำหยอดให้เด็กกิน</p> <p>7. เด็กท้องอืดรักษา โดยใช้ใบกระเพราขยี้ กับปูนเผาพองทาท้อง</p> <p>8. หมอน้ำมันรักษา กระดูกหักโดยเข้า เฝือกร่วมกับเป่าด้วย คาถา</p>	<p>1. เด็กไม่สบายไปหา หมอนบ้านให้เป่า ทัน</p> <p>2. หญิงตั้งครรภ์ดื่ม น้ำมนต์ แล้วจะทำให้ คลอดง่าย</p>	<p>1. หมอสงเคราะห์ สะเคาะเคราะห์ ทำพิธี ต่อชะตา โดยใช้รูป เทียน ดอกไม้ ส่วน ใหญ่เป็นพระที่เป็นผู้ ทำพิธี</p> <p>2. จะรู้ว่ามีเคราะห์ หรือไม่ โดยการดูดวง ถ้ามีเคราะห์ต่อชะตา โดยปั้นหุ่นแทนตัวนำ ไปไว้ตรงทางสาม แพร่ง</p>	<p>1. เด็กท้องเสียมียา ฝาดๆให้กินแก้ท้อง เสีย เช่นเปลือกแค ยอดฝรั่ง เปลือกฝรั่ง ปิ้ง แขน้ำปูน</p> <p>2. หมอโบราณ ตั้ง ธาตุ คุณธาตุโดยใช้ วัน เดือน ปี เวลาท้อง ไม่ดีไปหาหมอ หมอ จะคุณธาตุให้แล้วไป ซื้อยามาต้มกิน</p>

คนที่	การดูแลสุขภาพแบบ ประสบการณ์	การดูแลสุขภาพแบบ อำนาจเหนือธรรมชาติ	การดูแลสุขภาพแบบ โหราศาสตร์	การดูแลสุขภาพแบบ ทฤษฎีธาตุ
<p>10</p> <p>หมอสุมไพร</p> <p>ต. วงษ์</p> <p>อ. พรหมพิราม</p> <p>จ. พิษณุโลก</p>	<p>1. ตอนท้องห้ามกิน เผือก มัน จะทำให้ คลอดยาก</p> <p>2. หมอตำแยสามารถ ทำคลอดได้</p> <p>3. หลังคลอดกินยา ดองเหล้า เพื่อขับ เลือด</p> <p>4. ตอนท้องห้ามอาบ น้ำค้ำ ถ้าค้ำจะต้องใส่ ถ่านไฟในน้ำ ถ้าอาบ น้ำค้ำจะปวดน้ำคร่ำ</p> <p>5. เมื่อเด็กไม่สบายใช้ ยาสมุนไพรฝนเอาน้ำ หยอด</p> <p>6. เมื่อออกน้ด กินยา เขียว ยาเหลืองของ หมอพื้นบ้าน</p> <p>7. เมื่อเป็นคางทูม รักษาโดยการเขียน เป็นรูปเสือ โดยใช้ ดินสอพองหรือรักษา โดยเหยียบที่คาง</p> <p>8. เมื่อเป็นแผลคัน รักษาโดยใช้ไมย ราฟฝนกับเหล้า เปลือกเพกาผสมกับ ปูน</p> <p>9. เมื่อเป็นประดงใช้ ยาประดงในการรักษา</p>	<p>1. ผีเม็ดเล็กรักษา โดยใช้ไขคิ่งเอาออก โดยหมอผีเป็นผู้ทำ</p> <p>2. เวลาผีเข้าคนนั้น จะร้อง ต้องไล่ผีโดยใช้ มีดหมอ ต้นชาติหรือ อาบน้ำมนต์ ดื่มน้ำ มนต์</p>	<p>1. เมื่อดวงไม่ดี มี เคราะห์ แก้ไขได้โดย เป่าตะเคาะเคราะห์ ต่อชะตา</p>	<p>1. ยาที่มีรสขม จะช่วย ลดไข้ได้ เช่นยาเขียว</p>

คนที่	การดูแลสุขภาพแบบ ประสบการณ์	การดูแลสุขภาพแบบ อำนาจเหนือธรรมชาติ	การดูแลสุขภาพแบบ โหราศาสตร์	การดูแลสุขภาพแบบ ทฤษฎีธาตุ
11 ผู้สูงอายุ ต. วงห้อย อ. พรหมพิราม จ. พิษณุโลก	1. หมอตำแยสามารถ ทำคลอดได้ 2. หลังคลอดควรรักษา ยาสมุนไพร ยา สันนิบาต ยาขับเลือด 3. หลังคลอดควรอยู่ ไฟ เพื่อให้มดลูกเข้าอู่ 4. หลังคลอดใช้โพล ห่อประคบรวนนมเพื่อ ให้น้ำนมไหลดี 5. หลังคลอดห้ามกิน ของคอง 6. เด็กเป็นช่าง ต้อง ซื้อยาจากหมอพื้น บ้าน 7. เมื่อเป็นคางทูม ต้องให้หมอพื้นบ้าน พ่นให้ โดยใช้ปูนเขียน มีคากาาร่วมด้วย	1. เมื่อตามองไม่เห็น จะใช้คาถาพ่น 2. เมื่อถูกผีเข้า จะแก้ โดยอาบน้ำมนต์	1. เมื่อมีเคราะห์จะ แก้ไขโดยการต่อชะตา สะเดาะเคราะห์ด้วย การทำสังฆทาน อาบ น้ำมนต์ ตีมน้ำมนต์	1. มีการดูฤกษ์ว่า ชาติธาตุอะไรจึงเจ็บ ป่วย แล้วให้ไปหา สมุนไพรมากิน
12 ผู้สูงอายุ ต. วงห้อย อ. พรหมพิราม จ. พิษณุโลก	1. ตอนท้องแก่ทำงาน หนัก จะทำให้คลอด ง่าย 2. หมอตำแยสามารถ ทำคลอดได้ 3. หลังคลอดกินยา คองเกล้า เพื่อขับ เลือด 4. หลังคลอดอยู่ไฟ เพื่อให้มดลูกเข้าอู่ 5. หลังคลอดใช้ สมุนไพรประคบรวน นม เพื่อให้น้ำนมไหล ดี	1. การบวงสรวงศักดิ์สิทธิ์ จะช่วยรักษาอาการ เจ็บป่วย 2. การลบหลู่อำนาจ สิ่งศักดิ์สิทธิ์จะทำให้ เกิดอาการเจ็บป่วย แก้ไขได้โดยการขอ ขมา และเซ่นไหว้สิ่ง ศักดิ์ 3. การทำบุญ ทำ สังฆทาน จะช่วยให้ อาการเจ็บป่วยทุเลา ลง	-	-

คนที่	การดูแลสุขภาพแบบ ประสบการณ์	การดูแลสุขภาพแบบ อำนาจเหนือธรรมชาติ	การดูแลสุขภาพแบบ โหราศาสตร์	การดูแลสุขภาพแบบ ทฤษฎีธาตุ
	<p>6. เมื่อมีอาการปวด เมื่อย จะไปหาหมอ นัดเพื่อจับเส้นและ นวด</p> <p>7. เมื่อมีอาการท้อง เสียรักษาโดยการกิน ใบฝรั่ง</p> <p>8. เมื่อไม่สบายจะไป หาหมอสุมไพรเพื่อ ซื้อยาสมุนไพรมา รักษา</p>			

ภาคผนวก ง

ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามชุดที่ 1

เรื่อง

การยอมรับการดูแลสุขภาพแบบพื้นบ้าน

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลผู้ตอบ จำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการเปิดรับสื่อ จำนวน 41 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการยอมรับการดูแลสุขภาพแบบพื้นบ้านจำนวน 30 ข้อ

ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามนี้อย่างจริงใจ ครบถ้วนสมบูรณ์ทั้ง 3 ตอน เพื่อประโยชน์ในการนำข้อมูลที่ได้ไปหาปัจจัยที่สัมพันธ์กับการปฏิบัติกรพยาบาลที่มีวัฒนธรรมของนักศึกษาวิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ภาคเหนือตอนล่าง

คำจำกัดความที่ใช้ในการทำแบบสอบถามนี้

วัฒนธรรมที่แตกต่าง หมายถึง บุคคลที่มีแบบแผนในการดำรงชีวิตที่แตกต่างกับนักศึกษาซึ่งได้แก่ คนต่างเชื้อชาติ ต่างศาสนา ต่างภาค (ภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคกลาง ภาคอีสาน ภาคตะวันออก ภาคตะวันตก)

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

คำชี้แจง 1. โปรดตอบทุกข้อ

2. โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ( ) หรือเติมข้อความในช่องว่างตามสภาพความเป็นจริงของผู้ตอบ

สำหรับผู้วิจัย

1. วิทยาลัยพยาบาลที่ท่านกำลังศึกษาอยู่คือ .....
2. ระดับการศึกษา
  1. ( ) ชั้นปีที่ 3   2. ( ) ชั้นปีที่ 4
3. ท่านเคยมีประสบการณ์ในการดูแลผู้ป่วยที่มีวัฒนธรรมแตกต่างจากตนเองหรือไม่
  1. ( ) เคย (ระบุ)
    - 1.1 ( ) 1 - 5 ราย
    - 1.2 ( ) 6 - 10 ราย
    - 1.3 ( ) 11 - 15 ราย
    - 1.4 ( ) มากกว่า 15 ราย
  2. ( ) ไม่เคย
  3. ( ) ไม่แน่ใจ
4. ท่านเคยได้รับการสอนเรื่อง การพยาบาลข้ามวัฒนธรรมจากอาจารย์หรือไม่
  1. ( ) เคย

เรื่องอะไรบ้าง (โปรดระบุ).....

เมื่ออยู่ชั้นปีที่ .....
  2. ( ) ไม่เคย
5. ท่านเคยมีเพื่อนที่มีวัฒนธรรมแตกต่างจากตนเองหรือไม่
  1. ( ) เคย (ระบุ) (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
    - 1.1 ( ) เพื่อนต่างชาติ ..... คน
    - 1.2 ( ) เพื่อนต่างศาสนา ..... คน
    - 1.3 ( ) เพื่อนต่างภาค ..... คน
    - 1.4 ( ) อื่น ๆ .....คน
  2. ( ) ไม่เคย

6. ท่านมีภูมิลำเนาอยู่

1. ( ) ในเขตเทศบาลหรือสุขาภิบาล
2. ( ) นอกเขตเทศบาลหรือสุขาภิบาล

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการเปิดรับสื่อ

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

การตอบแบบสอบถามนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการเปิดรับสื่อของนักศึกษา โดยการใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับที่นักศึกษาปฏิบัติจริงมากที่สุด และปฏิบัติสิ่งนั้นไม่ต่ำกว่าวันละ 15 นาที จึงจะถือว่านักศึกษาได้ปฏิบัติ คำตอบของนักศึกษาไม่มีถูกหรือผิด การเลือกตอบ ขึ้นกับเกณฑ์ต่อไปนี้

มากที่สุด	หมายถึง	นักศึกษามีการปฏิบัติสิ่งนั้นทุกวัน
มาก	หมายถึง	นักศึกษามีการปฏิบัติสิ่งนั้น 5-6 วัน/สัปดาห์
ปานกลาง	หมายถึง	นักศึกษามีการปฏิบัติสิ่งนั้น 3-4 วัน/สัปดาห์
น้อย	หมายถึง	นักศึกษามีการปฏิบัติสิ่งนั้น 1-2 วัน/สัปดาห์
น้อยที่สุด	หมายถึง	นักศึกษามีการปฏิบัติสิ่งนั้นนานๆ ครั้ง หรือไม่เคยปฏิบัติเลย

ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	สำหรับ ผู้วิจัย
<u>หมวดวิทยุ</u>						
1. ท่านฟังรายการข่าว, วิเคราะห์ข่าว						
2. ท่านฟังรายการสารคดี, ความรู้						
3. ท่านฟังรายการตอบปัญหาชีวิตและสุขภาพ						
4. ท่านฟังรายการเพลง						
5. ท่านฟังรายการเพื่อการศึกษา						
<u>หมวดโทรทัศน์</u>						
6. ท่านดูรายการข่าว, วิเคราะห์ข่าว						

ข้อความ	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	สำหรับ ผู้วิจัย
7. ท่านดูรายการสารคดี, ความรู้						
8. ท่านดูรายการตอบปัญหาชีวิต และสุขภาพ						
9. ท่านดูรายการบันเทิง เช่นละคร, ภาพยนต์, เพลง , เกมโชว์						
10. ท่านดูรายการกีฬา						
<u>หมวดหนังสือพิมพ์</u>						
11. ท่านอ่านข่าวอาชญากรรม						
12. ท่านอ่านข่าวการเมือง						
13. ท่านอ่านข่าวเศรษฐกิจ						
14. ท่านอ่านสารคดี, ความรู้						
15. ท่านอ่านข่าวสังคม, ข่าวสตรี						
16. ท่านอ่านข่าวบันเทิง						
17. ท่านอ่านข่าวกีฬา						
18. ท่านอ่านนวนิยาย, บทละคร						
19. ท่านอ่านคอลัมน์ตอบปัญหา เช่นปัญหา ชีวิตและสุขภาพ						
<u>หมวดหนังสืออื่นๆ</u>						
20. ท่านอ่านนิตยสารเกี่ยวกับสตรี						
21. ท่านอ่านนิตยสารชีวิตรัก						
22. ท่านอ่านนิตยสารบันเทิง						
23. ท่านอ่านนิตยสารการท่องเที่ยว						
24. ท่านอ่านนิตยสารเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย						
25. ท่านอ่านนิตยสารเกี่ยวกับบ้าน						
<u>หมวดคอมพิวเตอร์</u>						
26. ท่านสืบค้นข้อมูลการศึกษาทางอินเทอร์เน็ต						
27. ท่านรับข่าวสารอื่นๆทางอินเทอร์เน็ต						

ข้อความ	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	สำหรับ ผู้วิจัย
28. ท่านติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่นทางจดหมาย อิเล็กทรอนิกส์ (E - mail)						
หมวดบุคคล						
29. ท่านพูดคุยกับญาติพี่น้อง บุคคลในครอบครัว						
30. ท่านพูดคุยกับเพื่อนฝูง						
31. ท่านพูดคุยกับอาจารย์						
32. ท่านพูดคุยกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุข						
33. ท่านพูดคุยเรื่องข่าวสารบ้านเมือง						
34. ท่านพูดคุยเรื่องการเรียน						
35. ท่านพูดคุยเรื่องวัฒนธรรมประเพณีในท้องถิ่น						
36. ท่านพูดคุยเรื่องวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น						
37. ท่านพูดคุยเรื่องการทำมาหากิน						
38. ท่านพูดคุยเรื่องสุขภาพอนามัย						
39. ท่านพูดคุยเรื่องความรู้ทั่วไป						
40. ท่านพูดคุยเรื่องเกี่ยวกับบันเทิง เช่น ภาพยนตร์, ละคร , เพลง, นวนิยาย						

41. ท่านเปิดรับสื่อใดมากที่สุด.....

เพราะ.....

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการยอมรับการดูแลสุขภาพแบบพื้นบ้าน

คำชี้แจงในการทำแบบสอบถาม

โปรดอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วพิจารณาว่าท่านมีความคิดเห็นอย่างไรในข้อความแต่ละข้อ แล้วใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยเลือกตอบเพียงคำตอบเดียว และกรุณาตอบทุกข้อ การเลือกตอบขึ้นกับเกณฑ์ดังต่อไปนี้

นำไปใช้แน่นอน หมายถึง ถ้าท่านรับทราบข้อมูลดังกล่าว และสิ่งนั้นเกิดขึ้นกับตัวท่าน ท่านคิดว่า จะนำข้อมูลนั้นไปปฏิบัติจริงอย่างแน่นอน

ไม่แน่ใจ หมายถึง ถ้าท่านรับทราบข้อมูลดังกล่าว และสิ่งนั้นเกิดขึ้นกับตัวท่าน ท่านคิดว่าจะ นำข้อมูลนั้นไปปฏิบัติในบางโอกาส

ไม่ใช่ หมายถึง ถ้าท่านรับทราบข้อมูลดังกล่าว และสิ่งนั้นเกิดขึ้นกับตัวท่าน ท่านคิดว่าจะ ไม่นำข้อมูลนั้นไปปฏิบัติจริง

ข้อความ	นำไป ใช้แน่นอน	ไม่ แน่ใจ	ไม่ใช่	สำหรับ ผู้วิจัย
การดูแลสุขภาพแบบประสภการณ์				
1. การทำงานหนักในช่วงตั้งครรภ์ จะทำให้คลอดง่าย				
2. เมื่อเจ็บท้องใกล้คลอด สามารถให้หมอต่ำแยทำคลอดได้				
3. หญิงหลังคลอดควรอยู่ไฟ				
4. เมื่อทารกสิ้นชาว คุณนมแม่ไม่ได้ สามารถรักษาได้โดยใช้ยาสมุนไพรผสมกับน้ำมะนาว นามากกวาดคอก				
5. เมื่อเด็กมีอาการท้องอืด สามารถรักษาได้โดยใช้ใบกระเพราช้ำกับปูนทาท้อง				
6. เมื่อเกิดบาดแผลเล็กน้อยแก้ไขได้โดยใช้ว่านห้ามเลือดและเปาเพื่อสมานแผล				
7. เมื่อมีอาการปวดเมื่อย สามารถรักษาได้โดยไปหาหมอนวดพื้นบ้านเพื่อจับเส้น				
8. เมื่อมีกระดูกหักหรือข้อเคลื่อน การรักษาทำได้โดยไปหาหมอพื้นบ้าน เพื่อใส่ฝื่ออกชะโลมน้ำมัน ร่วมกับการใช้เวทมนต์				

ข้อความ	นำไป ใช้ นอน	ไม่ แน ใจ	ไม่ ใช้	สำหรับ ผู้ วิจัย
<u>การดูแลสุขภาพแบบอำนาจเหนือธรรมชาติ</u>				
9. การดื่มน้ำมนต์ในช่วงตั้งครรภ์ และเจ็บครรภ์คลอดจะทำให้คลอดง่าย				
10. เด็กที่ร้องบ่อย ป่วยบ่อยจะแก้ไขได้โดยการผูกข้อมือและใช้เครื่องรางของขลัง				
11. การใช้เวทมนต์ คาถาอาคม หรืออาบน้ำมนต์ช่วยรักษาอาการเจ็บป่วยได้				
12. การบ่นถึงศักดิ์สิทธิ์ จะช่วยรักษาอาการเจ็บป่วยได้				
13. ความเจ็บป่วย ที่เชื่อว่าเกิดจากการลบหลู่อำนาจของศาลพระภูมิ เจ้าที่รักษาโดยการขอขมาลาโทษ และเซ่นไหว้สิ่งศักดิ์สิทธิ์นั้น				
14. เมื่อรู้สึกใจคอไม่สบาย รักษาได้โดยการอาบน้ำมนต์ ดื่มน้ำมนต์				
15. การทำบุญ ทำสังฆทานจะทำให้อาการเจ็บป่วยทุเลาลง				
16. การใช้เวทมนต์คาถา ช่วยรักษาผู้ที่มีอาการทางจิต				
<u>การดูแลสุขภาพแบบโหราศาสตร์</u>				
17. การนำวัน เดือน ปีเกิด และเวลาตกฟากเด็กไปให้พระตั้งชื่อ เพื่อความเป็นสิริมงคล มีความเจริญ				
18. การที่เด็กไว้ผมจุก ทำให้หายจากอาการเจ็บป่วย				
19. เมื่อเด็กไม่สบายจะดูดวงว่ามีเคราะห์หรือไม่ แล้วหาวิธีแก้ไข โดยอาจเป่าหรือพน				
20. การเปลี่ยนชื่อ ทำให้หายจากอาการเจ็บป่วย				
21. เมื่อมีเคราะห์เกิดขึ้น ควรปล่อยนก ปล่อยปลาเพื่อทำให้หายจากเคราะห์				
22. เมื่อพบกับเหตุการณ์ไม่ดี เป็นอันตรายต่อชีวิต ต้องทำพิธีแก้ไข เช่นต่อชะตา				
23. เมื่อมีอาการเจ็บป่วย รักษาด้วยวิธีต่างๆแล้วไม่หาย ต้องไปหาหมอดู				
<u>การดูแลสุขภาพแบบทฤษฎีธาตุ</u>				
24. เมื่อเกิดอาการเจ็บป่วย สิ่งที่ดีควรทำคือวินิจฉัยว่าเกิดจากธาตุใดผิดปกติ				

ข้อความ	นำไป ใช้ นอน	ไม่ แน ใจ	ไม่ ใช้	สำหรับ ผู้ วิจัย
25. ยาสลบไฟรที่มีรสหอมเย็น ใช้บำรุงครรภ์				
26. ยาสลบไฟรที่มีรสขมสามารถใช้ลดไข้ และบำรุงโลหิต				
27. ยาสลบไฟรที่มีรสฝาด ใช้รักษาอาการท้องเสีย และสมานแผล				
28. ยาสลบไฟรที่มีรสเผ็ดร้อน ใช้แก้ลม ขับลมในร่างกาย				
29. เมื่อใดก็ตามที่ร่างกายอยู่ในภาวะ "ร้อน" ต้องใช้สิ่งที่ถือว่าเย็น ในการรักษา				
30. เมื่อใดก็ตามที่ร่างกายอยู่ในภาวะ "เย็น" ต้องใช้สิ่งที่ถือว่าร้อน ในการแก้ไข				

แบบสอบถามชุดที่ 2
เรื่อง
การปฏิบัติการพยาบาลข้ามวัฒนธรรม

แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

- ตอนที่ 1 สถานการณ์ด้านการคงไว้ซึ่งแบบแผนการดูแลพื้นบ้านของผู้รับบริการ 10 สถานการณ์
และแบบวัดการปฏิบัติการพยาบาลข้ามวัฒนธรรมสถานการณ์ละ 1 ข้อ รวม 10 ข้อ
- ตอนที่ 2 สถานการณ์ด้านการปรับเข้ากันระหว่างแบบแผนวัฒนธรรมการดูแลพื้นบ้านกับแบบ
แผนวัฒนธรรมวิชาชีพของพยาบาล 10 สถานการณ์
และแบบวัดการปฏิบัติการพยาบาลข้ามวัฒนธรรมสถานการณ์ละ 1 ข้อ รวม 10 ข้อ
- ตอนที่ 3 สถานการณ์ด้านการพัฒนาแบบแผนวัฒนธรรมการดูแลชั้นใหม่ 10 สถานการณ์
และแบบวัดการปฏิบัติการพยาบาลข้ามวัฒนธรรมสถานการณ์ละ 1 ข้อ รวม 10 ข้อ

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้ต้องการทราบการปฏิบัติของท่านเกี่ยวกับการพยาบาลข้ามวัฒนธรรม
ขอให้ท่านอ่านสถานการณ์แต่ละสถานการณ์แล้วตอบคำถามแต่ละข้อ โดยทำเครื่องหมาย ✕
บนตัวอักษรหน้าข้อความที่ตรงกับการปฏิบัติจริงของท่านหรือคิดว่าจะปฏิบัติเมื่อพบกับ
สถานการณ์ดังกล่าว ในแต่ละข้อของแบบสอบถาม โดยไม่ต้องคำนึงถึงความผิดหรือถูก
ขอให้ท่านตอบเพียงคำตอบเดียวและกรุณาตอบทุกข้อ

ตอนที่ 1 สถานการณ์ด้านการคงไว้ซึ่งแบบแผนการดูแลพื้นบ้านของผู้รับบริการ

สถานการณ์ด้านศาสนา 1

นายสาโรจน์อายุ 27 ปี นับถือศาสนาหนึ่งซึ่งต้องประกอบกิจทางศาสนาเป็นประจำทุกวัน วันละ 5 เวลา ได้เข้ามารักษาในโรงพยาบาลด้วยอาการปวดท้อง คลื่นไส้ อาเจียน แพทย์ให้การ รักษาโดยให้ยาแก้ปวดทาง IV fluid ซึ่งต่อกับ เครื่องปั๊มสารน้ำ(Infusion pump) เมื่อพยาบาลมา ให้การพยาบาล นายสาโรจน์บอกกับพยาบาลว่า ต้องการถอดเครื่องปั๊มสารน้ำออกเพื่อประกอบ กิจทางศาสนาได้สะดวก เนื่องจากต้องทำความสะอาดร่างกายทุกส่วนก่อนปฏิบัติกิจทางศาสนา

1. ถ้าท่านเป็นพยาบาลที่อยู่ในเหตุการณ์นั้น ท่านจะปฏิบัติอย่างไรต่อความต้องการของนายสาโรจน์
  - ก. ถอด เครื่องปั๊มสารน้ำออกชั่วคราวขณะประกอบกิจทางศาสนา
  - ข. อำนวยความสะดวกให้นายสาโรจน์สามารถประกอบกิจทางศาสนาบนเตียงได้
  - ค. บอกนายสาโรจน์ว่าไม่สามารถถอด IV ออกได้ พร้อมกับชี้แจงและบอกเหตุผลทางการรักษา
  - ง. บอกนายสาโรจน์ให้งดปฏิบัติกิจกรรมดังกล่าว หรือลดกิจกรรมให้สามารถทำที่โรงพยาบาลได้

สถานการณ์ด้านวัฒนธรรมท้องถิ่น 1

ผู้ป่วยโรคตับอักเสบเพศชายรายหนึ่ง อายุ 35 ปี เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลชุมชน แห่งหนึ่ง มีอาการอ่อนเพลีย ตัวเหลือง ตาเหลือง มีสีหน้าวิตกกังวล ขณะที่พยาบาลให้การดูแล เขาได้บอกกับพยาบาลว่าจะขอพามอพื้นบ้านมาทำพิธีในห้องพักผู้ป่วยเพื่อปิดเป่าสิ่งเลวร้าย ออกไปจากตัวเขา

2. ถ้าท่านเป็นหัวหน้าเวร ท่านจะปฏิบัติต่อเหตุการณ์ดังกล่าวอย่างไร
  - ก. แนะนำให้ผู้ป่วยนิมนต์พระมาทำพิธีแทน
  - ข. อนุญาตให้ผู้พวายนำมอพื้นบ้านมาทำพิธีในโรงพยาบาล แต่ให้ทำนอกห้องพักผู้ป่วย
  - ค. อนุญาตให้ผู้พวายนำมอพื้นบ้านมาทำพิธีในโรงพยาบาล โดยให้รบกวนผู้ป่วยอื่นน้อยที่สุด
  - ง. ไม่อนุญาตให้ผู้ป่วยทำเช่นนั้น เนื่องจากรบกวนการปฏิบัติงานและไม่เกิดประโยชน์ต่อการ รักษา

สถานการณ์ด้านศาสนา 2

ผู้ป่วยสตรีไทยอายุ 30 ปี นับถือศาสนาหนึ่ง หลังผ่าตัดนอนพักบนเตียง ช่วยเหลือตนเองได้น้อย ไม่ยอมเปิดเผยส่วนต่างๆของร่างกาย และไม่ยอมให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติการพยาบาล เช่นเช็ดตัว การทำความสะอาดอวัยวะต่างๆของร่างกาย โดยบอกว่าขณะอยู่ที่บ้านก็ปฏิบัติเช่นนี้

3. ถ้าท่านเป็นผู้ที่ให้การดูแลผู้ป่วยรายนี้ ท่านจะปฏิบัติอย่างไร

- ก. ขอร้องให้ญาติชี้แจง ให้ผู้ป่วยให้ความร่วมมือ
- ข. ชี้แจงความจำเป็นในการปฏิบัติการพยาบาลให้ผู้ป่วยทราบ
- ค. เป็นหน้าที่ ความรับผิดชอบต้องปฏิบัติการพยาบาลดังกล่าว
- ง. ให้ผู้ป่วยบอกถึงบุคคลที่ผู้ป่วยต้องการมาให้คุณดูแลช่วยเหลือ และทำความสะอาดให้

สถานการณ์ด้านวัฒนธรรมท้องถิ่น 2

นางสาวสุภาวดี พยาบาลวิชาชีพได้ไปเยี่ยมหลังคลอด เมื่อไปเยี่ยมนางมาลินีซึ่งคลอดได้ 1 เดือน พบว่าเมื่อลูกเริ่มมีอาการท้องอืด นางมาลินีได้ใช้ใบกระเพราช้กับปูนทาท้องเด็ก เพื่อลดอาการ ซึ่งเป็นวิธีที่ได้รับการบอกเล่าจากปู่ ย่า ตา ยายและทำกันมานานแล้ว

4. ถ้าท่านเป็นนางสาวสุภาวดี ท่านจะปฏิบัติอย่างไร

- ก. บอกผลเสียของการปฏิบัติดังกล่าว และร่วมกันหาวิธีใหม่ในการรักษา
- ข. แนะนำนางมาลินีว่า ถ้าลูกมีอาการท้องอืด ควรรีบพาไปพบแพทย์ทันที
- ค. บอกนางมาลินีให้เลิกการปฏิบัติดังกล่าว และแนะนำให้ใช้ยาแผนปัจจุบัน
- ง. ยอมรับในความเชื่อ วัฒนธรรมของนางมาลินี แต่ย้ำเตือนว่าถ้าอาการท้องอืดไม่ดีขึ้นให้ไปพบแพทย์

สถานการณ์เชื้อชาติ

มิสซิสซารา เป็นชาวอเมริกัน อายุ 25 ปี ได้เดินทางมาพักผ่อนที่เมืองไทยกับสามีใช้วิธีคุมกำเนิดโดยนั้ระยะปลอดภ้ยและใช้ถุงยางอนามัย เมื่อมิสซิสซาราพบว่าประจำเดือนขาดไป 2 เดือน จึงได้ตรวจการตั้งครรภ์ด้วยตนเองโดยใช้ชุดตรวจสอบการตั้งครรภ์ ผลการตรวจพบว่ามิสซิสซาราตั้งครรภ์ แต่มิสซิสซารายังไม่พร้อมที่จะมีบุตร จึงมาที่สถานพยาบาลแห่งหนึ่งเพื่อทำแท้ง นางสาวสุดาซึ่งเป็นพยาบาลที่ทำงานอยู่ที่สถานพยาบาลแห่งนั้น ได้ชี้แจงให้มิสซิสซาราฟังว่าไม่สามารถทำแท้งให้ได้ แต่มิสซิสซารายังยืนยันที่จะทำแท้ง และขอพบกับแพทย์ที่ทำการตรวจ

5. ถ้าท่านเป็นนางสาวสุดา ท่านจะตัดสินใจต่อเหตุการณ์นี้อย่างไร

- ก. โทรศัทพ์ไปปรึกษาสถานทูต
- ค. ปรึกษาพยาบาลที่มีประสบการณ์มากกว่า
- ข. ให้มิสซิสซาราพบแพทย์ตามความต้องการ
- ง. บอกมิสซิสซาราไม่ให้ทำแท้งและแนะนำให้ฝากครรภ์

สถานการณ์ด้านเศรษฐกิจ

นายสมชัยอายุ 35 ปี เป็นกรรมกร มีรายได้วันละ 120 บาท มีอาการปัสสาวะกะปริดกะปรอย และปวดเบ่ง เวลาถ่ายปัสสาวะ จึงไปตรวจที่โรงพยาบาล แพทย์ให้ตรวจปัสสาวะและฉีดสีเพื่อดูการทำงานของไต พยาบาลได้อธิบายขั้นตอนการตรวจแก่นายสมชัย และนัดนายสมชัยมาทำการฉีดสีในวันรุ่งขึ้น เมื่อได้ฟังคำอธิบายดังกล่าว นายสมชัยมีสีหน้าไม่สบายใจ เนื่องจากต้องขาดรายได้

6. ถ้าท่านเป็นพยาบาลที่พบกับเหตุการณ์นั้น ท่านจะอย่างไร

ก. ย้ำให้นายสมชัยมาตรวจตามนัด เพื่อประโยชน์ต่อการรักษาต่อไป

ข. แนะนำให้นายสมชัยมาตรวจตั้งแต่เช้าในครั้งต่อไป เพื่อจะได้ไม่เสียเวลา

ค. พุดคุย ชักถามนายสมชัย และให้นายสมชัยเป็นผู้ตัดสินใจว่าจะมาตรวจวันไหน

ง. อธิบายให้นายสมชัยเข้าใจความจำเป็นที่ต้องตรวจด้วยวิธีดังกล่าว ซึ่งต้องใช้เวลา

สถานการณ์ด้านวัฒนธรรมท้องถิ่น 3

นางสมพร มาคลอดบุตรที่โรงพยาบาลเป็นครั้งแรก ขณะที่นางสาวอมร พยาบาลวิชาชีพเข้ามาให้การพยาบาล เห็นนางสมพรรับประทานยาสมุนไพรและใช้สมุนไพรประคบที่ราวนมหลังคลอด เพราะนางสมพรได้รับการสอนจากมารดาว่า หลังคลอดต้องปฏิบัติดังกล่าวเพื่อให้น้ำนมไหลดี

7. ถ้าท่านเป็นนางสาวอมร ท่านจะปฏิบัติอย่างไร

ก. บอกนางสมพรว่าความเชื่อดังกล่าว เป็นสิ่งไม่ถูกต้อง แนะนำสิ่งที่ควรปฏิบัติหลังคลอด

ข. ประเมินว่ายาที่ใช้เป็นสมุนไพรชนิดใด ถ้าไม่มีอันตรายจึงจะยินยอมให้นางสมพรปฏิบัติต่อไป

ค. บอกผลเสียของการกระทำดังกล่าว และโน้มน้าวให้นางสมพรเปลี่ยนความเชื่อดังกล่าว

ง. ให้นางสมพรใช้สมุนไพรประคบที่ราวนมต่อไปแต่ให้เลิกรับประทานยาเพราะอาจเกิดอันตรายกับนางสมพร

สถานการณ์ด้านวัฒนธรรมท้องถิ่น 4

ผู้ป่วยเพศหญิงรายหนึ่ง อายุ 28 ปี มาโรงพยาบาลด้วยอาการปวดท้องด้านขวา มีไข้ แพทย์วินิจฉัยว่าเป็นโรคไส้ติ่งอักเสบ ต้องรักษาโดยการผ่าตัด หลังผ่าตัด 5 วัน แพทย์อนุญาตให้ผู้ป่วยกลับบ้าน พยาบาลจึงแนะนำอาหารที่ควรรับประทาน เพื่อให้แผลผ่าตัดหายเร็วขึ้น ได้แก่ เนื้อสัตว์ ไขมัน ผู้ป่วยปฏิเสธที่จะรับประทานไข่ เนื่องจากเชื่อว่าจะทำให้เกิดแผลเป็น แผลหายช้า และเป็นสิ่งที่คนในหมู่บ้านปฏิบัติกัน

8. ถ้าท่านเป็นพยาบาลอยู่ในเหตุการณ์ดังกล่าว ท่านจะทำอย่างไร

- ก. หาหนังสือที่เขียนเกี่ยวกับประโยชน์ของไข่มาให้ผู้ป่วยอ่าน
- ข. ให้ผู้ป่วยได้พูดคุยกับผู้ป่วยข้างเตียงที่รับประทานไข่หลังผ่าตัด
- ค. ยอมรับความเชื่อนั้น และแนะนำอาหารที่ช่วยส่งเสริมการหายของแผล
- ง. อธิบายผลดีของไข่ที่มีต่อการหายของแผล และไข่จะไม่ทำให้เกิดแผลเป็น

สถานการณ์ด้านวัฒนธรรมท้องถิ่น 5

ผู้ป่วยล้มป่วยเนื่องจากเส้นเลือดในสมองแตก กำลังจะออกจากโรงพยาบาลไปพักรักษาตัวอยู่ที่บ้าน โดยผู้ป่วยคายอาหารทางจมูกไว้ ก่อนออกจากโรงพยาบาล พยาบาลแนะนำวิธีการปฏิบัติตัวเมื่อกลับไปอยู่ที่บ้าน ญาติผู้ป่วยขอใสน้ำมนต์ลงไปใส่สายยาง ซึ่งน้ำมนต์นั้นเป็นน้ำประปาที่พระสวดคาถาให้ แต่ในน้ำนั้นมีแบ่งหล่นลงไปเล็กน้อย

9. ถ้าท่านเป็นพยาบาลที่อยู่ในเหตุการณ์นั้น ท่านจะทำอย่างไร

- ก. ห้ามไม่ให้ญาติผู้ป่วยปฏิบัติดังกล่าว เพราะอาจเกิดอันตรายได้
- ข. ยินยอมให้ญาติผู้ป่วยปฏิบัติตามความเชื่อ เพราะไม่เกิดอันตรายกับผู้ป่วย
- ค. อธิบายให้ญาติเข้าใจว่า เป็นความเชื่อที่ไม่ถูกต้องและเป็นอันตรายต่อผู้ป่วย
- ง. อธิบายผลเสียที่เกิดขึ้นจากการกระทำดังกล่าว และให้ผู้ป่วยเป็นผู้ตัดสินใจเลือก

สถานการณ์ด้านวัฒนธรรมท้องถิ่น 6

นายสุชาติป่วยเป็นโรคตับ ญาติพามาโรงพยาบาล แพทย์ได้ให้การรักษาตามแผนปัจจุบัน เมื่อพยาบาลได้เข้ามาให้การพยาบาล ผู้ป่วยขออนุญาตพยาบาลใช้ยาหม้อ ซึ่งเป็นยาที่ได้จากหมอพื้นบ้านรักษาร่วมกับการรักษาที่โรงพยาบาล ผู้ป่วยบอกว่าเห็นคนรู้จักรักษาแล้วได้ผลดี

10. ถ้าท่านเป็นพยาบาลที่รับผิดชอบในการดูแลผู้ป่วย ท่านจะทำอย่างไร
  - ก. บอกอันตรายที่เกิดจากการใช้ยาหม้อ แต่ให้ผู้ป่วยเป็นผู้ตัดสินใจเลือก
  - ข. โน้มน้าวให้ผู้ป่วยเลิกล้มความเชื่อดังกล่าว เพราะไม่เกิดประโยชน์ต่อการรักษา
  - ค. ไม่ยินยอมให้ผู้ป่วยใช้ยาหม้อ เพราะอาจขัดขวางการออกฤทธิ์ของยาแผนปัจจุบัน
  - ง. ประเมินว่ายาหม้อที่ใช้เป็นอันตรายต่อผู้ป่วยหรือไม่ ถ้าไม่อันตรายจึงยินยอมให้ผู้ป่วยปฏิบัติตามความต้องการ

ตอนที่ 2

สถานการณ์ด้านการปรับเข้ากันระหว่างแบบแผนวัฒนธรรมการดูแลพื้นบ้านกับแบบแผนวัฒนธรรมวิชาชีพของพยาบาล

สถานการณ์ด้านศาสนา 1

ผู้ป่วยชายไทย อายุ 45 ปี นับถือศาสนาหนึ่ง รักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาลด้วยอาการของโรคเลือดออกในระบบทางเดินอาหารส่วนต้น ผู้ป่วยมีอาการ ซีด อ่อนเพลีย หายใจเร็วไม่สม่ำเสมอ เจ็บปวดบริเวณท้อง ต่อมาผู้ป่วยมีอาการปวดท้องมาก ซึ่พจรเบาเร็ว หายใจเร็ว หลังจากนั้นผู้ป่วยหัวใจหยุดเต้น แพทย์และพยาบาลจะทำการ Resuscitate (การช่วยฟื้นคืนชีพ)ผู้ป่วย ญาติได้บอกกับพยาบาลว่าไม่ต้องการให้ Resuscitate แต่ต้องการสวดมนต์ เพราะเชื่อว่าพระเจ้ารอรับอยู่

1. ถ้าท่านเป็นพยาบาลที่อยู่ในเหตุการณ์ดังกล่าว ท่านจะตัดสินใจอย่างไร
  - ก. ให้แพทย์เป็นผู้ที่ไปคุยกับญาติ
  - ข. หยุดทำการ Resuscitate ผู้ป่วยตามคำขอของญาติ
  - ค. ทำการช่วยชีวิตผู้ป่วยต่อไป เพราะในขณะนั้นชีวิตผู้ป่วยสำคัญที่สุด
  - ง. อธิบายเหตุผลในการทำ และทำ Resuscitate ต่อไป พร้อมกับให้ญาติสวดมนต์ตามต้องการ

สถานการณ์ด้านศาสนา 2

หญิงไทยหลังคลอดรายหนึ่ง ได้รับการผูกสายสิญจน์ไว้ที่ข้อมือจากพระ และมีความเชื่อว่า สายสิญจน์นั้นจะทำให้โชคดี ไม่มีโรคภัยไข้เจ็บ ต้องผูกไว้ที่ข้อมือตลอดเวลา จนสายสิญจน์เป็นสีดำ หญิงรายนี้ต้องเลี้ยงบุตรซึ่งเพิ่งคลอดได้ 1 วันด้วยตนเอง

2. ถ้าท่านเป็นผู้ที่ให้การพยาบาลหญิงรายนี้ ท่านจะปฏิบัติอย่างไร
  - ก. บอกให้หญิงรายนี้ถอดสายสิญจน์ออกทันที
  - ข. ให้หญิงรายนี้ถอดสายสิญจน์ออกชั่วคราว ขณะที่ให้นมบุตร
  - ค. ให้หญิงรายนี้ผูกสายสิญจน์ต่อไป โดยบอกให้ระมัดระวังไม่ให้ถูกบุตร
  - ง. ให้หญิงรายนี้ทำความสะอาดบริเวณสายสิญจน์อยู่เสมอทุกครั้งที่ล้างมือและอาบน้ำ

สถานการณ์ด้านวัฒนธรรมท้องถิ่น 1

นางพยอมอาศัยอยู่ที่อำเภอแห่งหนึ่ง ซึ่งไกลจากตัวเมืองมาก ได้มาคลอดบุตรที่โรงพยาบาลชุมชนแห่งหนึ่ง จากการซักถามพบว่านางพยอมมีความเชื่อว่า หลังคลอดต้องอยู่ไฟ โดยนำลูกไปอยู่ด้วยขณะอยู่ไฟ เพื่อให้ร่างกายกลับคืนสู่สภาพปกติโดยเร็ว นางพยอมบอกว่าเป็นสิ่งที่ปฏิบัติต่อกันมานานแล้ว และปฏิบัติกันทั่วไปในหมู่บ้าน

3. ถ้าท่านเป็นผู้ที่ให้การดูแลนางพยอม ท่านจะทำอย่างไร
  - ก. ยอมรับในสิ่งที่นางพยอมปฏิบัติ เพราะไม่เกิดผลเสียต่อร่างกาย
  - ข. บอกนางพยอมให้งดการกระทำดังกล่าว เนื่องจากไม่มีประโยชน์ต่อร่างกาย
  - ค. ยินยอมให้นางพยอมปฏิบัติตามความเชื่อ แต่แนะนำว่าไม่ควรนำลูกเข้าไปอยู่ด้วย โดยบอกอันตรายที่จะเกิดกับลูกจากการกระทำดังกล่าว
  - ง. ชี้แจงและพูดคุยกับนางพยอม ให้เห็นผลดีที่เกิดจากการปฏิบัติตัวหลังคลอดที่ถูกต้อง และโน้มน้าวให้เลิกความเชื่อดังกล่าว

สถานการณ์ด้านเชื้อชาติ 1

พยาบาลเยี่ยมบ้าน ได้ไปเยี่ยมบ้านชาวเขาในเขตที่ดูแล พบว่าชาวเขาเอาเตาไฟ ซึ่งใช้ไฟนแทนถ่านสำหรับหุงหาอาหารไว้ในบ้าน ทำให้มีควันเข้าไปในห้องนอน ในบ้านมีผู้ป่วยเป็นวัณโรค ผู้ป่วยบอกว่าเอาเตาไฟออกไปไว้ข้างนอกไม่ได้ เพราะหนาว ต้องการความอบอุ่น

4. ถ้าท่านเป็นพยาบาลเยี่ยมบ้านคนนั้น ท่านจะทำอย่างไร
  - ก. บอกผลเสียของการมีเตาไฟในบ้าน
  - ข. แยกเตาที่ทำอาหารกับเตาที่ไว้ผิงออกจากกัน
  - ค. ยินยอมให้ผู้ป่วยทำเหมือนเดิม เพราะอากาศหนาว
  - ง. ให้ผู้ป่วยก่อไฟ แต่ทำกำแพงทึบไม่ให้ควันเข้าห้องนอน

สถานการณ์ด้านวัฒนธรรมท้องถิ่น 2

นายสมชัยประสบอุบัติเหตุแขนหัก จึงไปหาหมอชาวบ้านซึ่งเป็นหมอกระดูก หมอได้ตรวจดู พบว่ากระดูกหัก 1 ท่อนจึงใช้น้ำมันมนต์นวด และใช้ไม้ไผ่ตามที่แขนพร้อมกับเป่าด้วยคาถาให้พยาบาลได้พบกับนายสมชัยขณะไปเยี่ยมบ้านในหมู่บ้านนั้น จึงได้ซักถามถึงวิธีการรักษากับนายสมชัย

5. ถ้าท่านเป็นพยาบาลที่อยู่ในเหตุการณ์นั้น ท่านจะทำอย่างไร

- ก. ให้ผู้ป่วยเลิกทำการรักษาด้วยวิธีดังกล่าว และแนะนำให้ไปโรงพยาบาล
- ข. ไม่ปฏิเสธการรักษาดังกล่าว แต่ก็แนะนำให้ไปเอ็กซเรย์ที่โรงพยาบาลด้วย
- ค. ซักถามอาการของผู้ป่วย และให้คำแนะนำในการปฏิบัติตัวเมื่อกระดูกหัก
- ง. บอกอันตรายที่เกิดจากการกระทำดังกล่าว และโน้มน้าวไม่ให้ผู้ป่วยปฏิบัติเช่นนั้นอีก

สถานการณ์ด้านเศรษฐกิจ

พยาบาลเยี่ยมบ้านได้ไปเยี่ยมผู้ป่วยโรคปอดตายหนึ่ง เมื่อไปถึงที่บ้านพบว่าผู้ป่วยเลี้ยงควายไว้ใต้ถุนบ้าน ซึ่งควายได้ถ่ายมูลไว้ใต้ถุนบ้าน ผู้ป่วยบอกว่าเลิกเลี้ยงไม่ได้ เพราะถ้าเลี้ยงนอกบ้านอาจถูกขโมยไป

6. ถ้าท่านเป็นพยาบาลที่อยู่ในเหตุการณ์นั้น ท่านจะทำอย่างไร

- ก. แนะนำให้ผู้ป่วยเลี้ยงไว้ที่อื่นที่ไกลบ้าน
- ข. ให้ผู้ป่วยเลิกเลี้ยง และใช้เครื่องยนตทำงานแทน
- ค. ยอมรับการกระทำดังกล่าว เพราะไม่เกิดอันตรายอะไร
- ง. บอกอันตรายต่อร่างกายที่เกิดจากมูลควาย และให้ผู้ป่วยปรึกษาครอบครัว เพื่อหาทางแก้ไข

สถานการณ์ด้านวัฒนธรรมท้องถิ่น 3

นางดวงเดือนอายุ 18 ปี จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 อาชีพรับจ้าง อายุครรภ์ 32 สัปดาห์ มาฝากครรภ์ที่สถานีอนามัยเป็นครั้งแรก เมื่อพยาบาลซักถามถึง สาเหตุที่มาฝากครรภ์ช้า นางดวงเดือนบอกว่าเนื่องจากต้องการจะให้หมอที่นี้ทำคลอดให้จึงมาฝากครรภ์เมื่อใกล้คลอด เมื่อซักถามการปฏิบัติขณะตั้งครรภ์ พบว่านางดวงเดือน รับประทานอาหารทุกอย่างเหมือนช่วงก่อนตั้งครรภ์ และดื่มน้ำมนต์ที่ทำจากหม้อทำน้ำมนต์ที่มีในหมู่บ้านตลอดการตั้งครรภ์เพื่อให้คลอดง่าย เมื่อนางสาวสุนิตาพยาบาลที่ให้การดูแล ขอดูน้ำมนต์ที่นางดวงเดือนดื่ม พบว่าในน้ำมนต์มีหยดเทียนลอยอยู่เป็นจำนวนมาก

7. ถ้าท่านเป็นพยาบาลที่อยู่ในเหตุการณ์นั้น ท่านจะอย่างไร

- ก. บอกว่าสิ่งที่นางดวงเดือนปฏิบัติเป็นสิ่งที่ไม่มีประโยชน์ ควรเลิกปฏิบัติ
- ข. ยอมรับสิ่งที่นางดวงเดือนปฏิบัติ และแนะนำสิ่งที่ควรปฏิบัติขณะตั้งครรภ์เพิ่มเติม
- ค. บอกผลเสียของการปฏิบัติดังกล่าว และขอร้องให้ญาติช่วยพูดให้นางดวงเดือนเลิกปฏิบัติ
- ง. บอกว่าความเชื่อของนางดวงเดือนเป็นความเชื่อที่ไม่ถูกต้อง และให้นางดวงเดือนเป็นผู้ตัดสินใจว่าจะเลิกปฏิบัติหรือไม่

สถานการณ์ด้านสังคม

ผู้ป่วยเพศหญิงรายหนึ่ง อายุ 65 ปี มาจากครอบครัวที่มีฐานะร่ำรวย มาโรงพยาบาลด้วยอาการของโรคหัวใจ นางสาวมานิตาเป็นพยาบาลที่รับผิดชอบในการดูแลผู้ป่วยรายนี้ ได้เข้าไปให้การพยาบาลและซักถามถึงความต้องการของผู้ป่วย โดยเรียกผู้ป่วยว่า "คุณป้า " ผู้ป่วยแสดงความไม่พอใจ ไม่ให้ความร่วมมือในการพยาบาล และบอกกับนางสาวมานิตาว่า " จ้ะกับคุณไม่เคยเป็นญาติกัน "

8. ถ้าท่านอยู่ในเหตุการณ์ดังกล่าว ท่านจะปฏิบัติอย่างไร

- ก. บอกกับญาติให้ช่วยพูด ให้ผู้ป่วยให้ความร่วมมือ
- ข. กล่าวคำขอโทษ และให้พยาบาลคนอื่นมาดูแลแทน
- ค. เรียกผู้ป่วยอีกครั้งโดยเรียกชื่อ และขอความร่วมมือในการพยาบาล
- ง. กล่าวคำขอโทษ และเรียกค่านำหน้านามชื่อผู้ป่วยว่า "คุณ" และให้การพยาบาลตามปกติ

สถานการณ์ด้านเชื้อชาติ 2

มิสเตอร์โรเบิร์ตเป็นชาวสวิส มาโรงพยาบาลด้วยอาการปวดบริเวณหลังมาก แพทย์ทำการรักษาโดยการผ่าตัดหมอนรองกระดูก พยาบาลได้เข้ามาให้การพยาบาลโดยไม่บอกว่าจะทำอะไรกับผู้ป่วย และไม่บอกเหตุผลในการให้การพยาบาล ต่อมาพยาบาลได้เข้ามาแจกยา มิสเตอร์โรเบิร์ตจึงได้ซักถามว่ายาที่ให้มียาอะไรบ้าง ออกฤทธิ์อย่างไร และเขาจะกลับบ้านได้เมื่อไร แต่พยาบาลได้ปฏิเสธที่จะตอบคำถามและอธิบายให้ผู้ป่วยเข้าใจ เนื่องจากมีงานที่จะต้องปฏิบัติอีกมาก และบอกให้มิสเตอร์ โรเบิร์ตถามแพทย์

9. ถ้าท่านพบกับเหตุการณ์ดังกล่าว ท่านจะปฏิบัติอย่างไร

- ก. บอกผู้ป่วยให้รอดถามพยาบาลคนอื่น เนื่องจากตนเองไม่ว่าง
- ข. บอกกับผู้ป่วยว่า ให้รอสักครู่ เดี่ยวจะกลับมาอธิบายหลังจากปฏิบัติงานเสร็จแล้ว
- ค. ปฏิบัติตามที่ผู้ป่วยต้องการ โดยอธิบายจนผู้ป่วยเข้าใจ แล้วจึงไปปฏิบัติงานอื่นต่อ
- ง. บอกให้ผู้ป่วยรอดถามแพทย์ เพราะรายละเอียดในการรักษาเป็นหน้าที่ของแพทย์ที่จะพูดกับผู้ป่วย

สถานการณ์ด้านวัฒนธรรมท้องถิ่น 4

นางสายใจ อายุ 20 ปี รูปร่างสันทัด ผิวคล้ำ ผมยาว คลอดบุตรที่โรงพยาบาลเป็นครรภ์แรก นางสายใจมีความเชื่อว่า หลังคลอดห้ามสระผมเป็นเวลา 1 เดือน และต้องการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ นางสาวสุวิมลเป็นพยาบาลที่ดูแลนางสายใจ พบว่าขณะอยู่ที่โรงพยาบาลนางสายใจปล่อยให้ผมเวลาอุ้มลูกและให้นมลูก

10. ถ้าท่านเป็นนางสาวสุวิมล ท่านจะทำอย่างไร

- ก. แนะนำให้นางสายใจมัดผมขณะอุ้มลูก
- ข. บอกนางสายใจว่า ความเชื่อของนางสายใจเป็นความเชื่อที่ไม่ถูกต้อง ควรเลิกปฏิบัติ
- ค. บอกผลเสียของการไม่สระผม ที่มีต่อการเลี้ยงบุตร และให้นางสายใจเลิกความเชื่อดังกล่าว
- ง. ร่วมกันหาแนวทางปฏิบัติที่ดีกว่ากับนางสายใจ เช่นงดสระผมในช่วงที่ยังเคลื่อนไหวไม่สะดวกเท่านั้น

ตอนที่ 3 สถานการณ์ด้านการพัฒนาแบบแผนวัฒนธรรมการดูแลขึ้นใหม่

สถานการณ์ด้านศาสนา 1

ชายไทย อายุ 28 ปี นับถือศาสนาหนึ่ง ประสบอุบัติเหตุรถชนเสียชีวิตมาก ถูกนำส่งโรงพยาบาล มีความจำเป็นต้องให้เลือดโดยด่วน ซึ่งญาติผู้ป่วยได้บอกว่าจะตามข้อปฏิบัติทางศาสนา ต้องรับเลือดจากผู้ที่มีนิกายศาสนาเดียวกัน แต่ในขณะนั้นญาติผู้ป่วยไม่มีใครที่มีเลือดกรุ๊ปดังกล่าว โรงพยาบาลที่รับผิดชอบอยู่ในขณะนั้นทราบว่ามีเลือดกรุ๊ปเดียวกับผู้ป่วยอยู่ในคลังเลือดของโรงพยาบาล ซึ่งสามารถให้แก่ผู้ป่วยได้

1. ถ้าท่านเป็นพยาบาลที่อยู่ในเหตุการณ์นั้น ท่านจะทำอย่างไร

- ก. ปรึกษากับแพทย์และหัวหน้าพยาบาล
- ข. ให้เลือดที่มีอยู่แก่ผู้ป่วยก่อน เพราะเห็นว่าชีวิตผู้ป่วยสำคัญที่สุด
- ค. ให้เลือดผู้ป่วยแต่บอกว่าเลือดได้จากผู้ที่มีนิกายศาสนาเดียวกันบริจาคมา
- ง. ปรึกษากับผู้ป่วยและญาติก่อนให้เลือด และอธิบายให้เข้าใจว่า เลือดที่จะให้ผู้ป่วยไม่น่าจะผิดข้อปฏิบัติทางศาสนา เพราะมีความจำเป็นเร่งด่วน และเป็นความช่วยเหลือชีวิต

สถานการณ์ด้านวัฒนธรรมท้องถิ่น 1

นางสาวสมร อายุ 23 ปี มีอาการหวาดระแวง คิดว่าจะมีคนมาทำร้ายอยู่ตลอดเวลา บิดามารดาของนางสาวสมรเชื่อว่า ถูกทำโดยอำนาจลึกลับ ซึ่งต้องรักษาโดยไปหาหมอผี เพื่อรดน้ำมนต์และทำพิธีไล่ผี นางสาวสุดาเป็นพยาบาลที่ได้ไปเยี่ยมบ้านในละแวกนั้น ได้รับการบอกเล่าเรื่องนี้จากเพื่อนบ้านของนางสาวสมร

2. ถ้าท่านเป็นนางสาวสุดา ท่านจะปฏิบัติอย่างไร

- ก. พุดคุยกับนางสาวสมร เพื่อดูว่ามีอาการเป็นอย่างไร ควรจะรักษาอย่างไร
- ข. แนะนำให้พานางสาวสมรไปโรงพยาบาล แต่ให้บิดามารดาเป็นคนตัดสินใจเอง
- ค. ให้บิดามารดานางสาวสมร สังเกตผลจากการรักษาด้วยวิธีเดิม และแนะนำให้ไปโรงพยาบาล ถ้าอาการไม่ดีขึ้น
- ง. บอกบิดามารดาของนางสาวสมรให้หยุดทำการรักษาด้วยวิธีดังกล่าวเนื่องจากไม่เกิดประโยชน์ และให้พาไปโรงพยาบาล

สถานการณ์ด้านวัฒนธรรมท้องถิ่น 2

นางสมจิตรมาคลอดลูกที่โรงพยาบาลชุมชนแห่งหนึ่ง บุตรเพศชาย หลังคลอด 1 เดือน นางสาวสุนิตย์ พยาบาลได้ไปเยี่ยมหลังคลอดที่บ้าน พบว่านางสมจิตรกำลังป้อนข้าวบดกับกล้วยให้ลูก รับประทาน จากการซักถามพบว่า พ่อ แม่ของตน และสามีแนะนำให้ทำเช่นนี้

3. ถ้าท่านเป็นนางสาวสุนิตย์ ท่านจะทำอย่างไร

- ก. บอกนางจิตรให้หยุดสมป้อนกล้วยทันที เพราะจะเกิดอันตรายต่อเด็ก
- ข. บอกนางสมจิตรให้ป้อนข้าวบดกับกล้วยแก่ลูกต่อไป แต่ให้ลดปริมาณที่ป้อน
- ค. แนะนำนางสมจิตรเกี่ยวกับอาหารที่ลูกของนางสมจิตรควรจะได้ในแต่ละช่วงอายุ
- ง. บอกผลเสียของร่างกาย เมื่อได้รับอาหารก่อนวัยอันสมควร และแนะนำให้ป้อนกล้วยเมื่อลูกอายุ 4 เดือน

สถานการณ์ด้านวัฒนธรรมท้องถิ่น 3

นางสาวสุจิตรา นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 ได้ออกฝึกที่สถานอนามัยแห่งหนึ่ง ระหว่างการฝึกปฏิบัติงาน พบว่าชาวบ้านในหมู่บ้านนั้น เมื่อถูกสุนัขกัดจะไม่ไปหาหมอ แต่จะใช้วิธีเขียนรูปเสือที่ฝ่าเท้าแล้วเหยียบที่แผล ซึ่งชาวบ้านบอกว่าปฏิบัติต่อกันมาหลายชั่วอายุคนแล้ว

4. ถ้าท่านเป็นนางสาวสุจิตรา ท่านจะทำอย่างไร

- ก. ให้ชาวบ้านปฏิบัติตามเดิม และรักษาด้วยวิธีทางการแพทย์ด้วย
- ข. บอกชาวบ้านให้เลิกปฏิบัติดังกล่าว และแนะนำว่าเมื่อถูกสุนัขกัดควรไปหาหมอทันที
- ค. บอกชาวบ้านให้เลิกปฏิบัติดังกล่าว เพราะไม่ได้ช่วยรักษาให้หายได้ แต่ทำให้เกิดอันตรายได้
- ง. แนะนำให้ชาวบ้านทำความสะอาดและล้างแผลด้วยน้ำสบู่ก่อน เมื่อมาพบแพทย์แล้วจึงกลับไปเขียนฝ่าเท้า

สถานการณ์ด้านวัฒนธรรมท้องถิ่น 4

ผู้ป่วยรายหนึ่งมีอาชีพทำนา บ้านอยู่ต่างอำเภอ ป่วยเป็นโรค โรคถุงลมโป่งพอง (COPD) มารักษาตัวอยู่ในโรงพยาบาลจังหวัดแผนกสภามัญ คั้นแรกที่อยู่ในโรงพยาบาล ผู้ป่วยนอนไม่หลับ ตลอดคืน ตอนเช้าผู้ป่วยรู้สึกอ่อนเพลียมาก เมื่อพยาบาลได้ซักถามถึงสาเหตุการนอนไม่หลับ ผู้ป่วยบอกว่า ไม่คุ้นเคยกับการนอนบนเตียงสูงๆ มีไม้กั้นเตียง และการเปิดไฟนอน

5. ถ้าท่านเป็นพยาบาลที่ให้การดูแลผู้ป่วยรายนี้ ท่านจะทำอย่างไร

- ก. รายงานแพทย์ เพื่อพิจารณาให้ยานอนหลับ
- ข. บอกผู้ป่วยให้ปรับตัว เพราะเป็นข้อปฏิบัติของโรงพยาบาล
- ค. ร่วมคิดหาทางออกกับผู้ป่วย เพื่อหาแนวทางการปฏิบัติ เช่น ปิดไฟหลังเตียงคืน เอาไม้กั้นเตียงลง
- ง. อธิบายให้ผู้ป่วยเข้าใจถึงระเบียบข้อปฏิบัติของโรงพยาบาล และให้ผู้ป่วยยอมรับเหมือนกับผู้ป่วย คนอื่น

สถานการณ์ด้านศาสนา 2

ผู้ป่วยชายนับถือศาสนาหนึ่ง มาโรงพยาบาลด้วยอาการอ่อนเพลีย มีไข้ ตัวตาเหลือง แพทย์ให้เจาะเลือด ผลการตรวจพบว่า HBsAg +ve (เป็นโรคไวรัสตับอักเสบบ) จากการพูดคุยกับผู้ป่วยพบว่า ตามข้อปฏิบัติทางศาสนาของผู้ป่วย สามารถมีภรรยาหลายคน และปัจจุบันผู้ป่วยมีภรรยา 4 คน และตามกฎหมายของศาสนาห้ามคุมกำเนิด ผู้ป่วยจึงไม่ได้สวมถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ทำให้มีโอกาสแพร่เชื้อไวรัสตับอักเสบบไปสู่ภรรยาได้สูง

6. ถ้าท่านเป็นผู้รับผิดชอบในการดูแลผู้ป่วย ท่านจะปฏิบัติอย่างไร

- ก. บอกวิธีการติดต่อของโรค และวิธีป้องกันแก่ผู้ป่วย
- ข. เป็นหน้าที่ของแพทย์ในการที่จะบอกการวินิจฉัยโรคและการรักษาของโรค
- ค. แนะนำการปฏิบัติตัวแก่ภรรยาทุกคนของผู้ป่วย เพื่อป้องกันการได้รับเชื้อ
- ง. แนะนำผู้ป่วยว่า ขณะมีเพศสัมพันธ์ควรสวมถุงยาง ซึ่งไม่ขัดกับข้อปฏิบัติทางศาสนาเนื่องจากเป็นการรักษา ไม่เกี่ยวกับการคุมกำเนิด

สถานการณ์ด้านวัฒนธรรมท้องถิ่น 5

นางสมคิด อายุ 40 ปี ไม่ได้เรียนหนังสือ มาคลอดบุตรที่โรงพยาบาลรัฐแห่งหนึ่ง หลังคลอด ได้มีญาติมาเยี่ยมและนำยาสมุนไพรซึ่งมีส่วนผสมของเหล้า มาให้ดื่มหลังคลอด นางสมคิดได้ดื่ม ยาดังกล่าวขณะอยู่ที่โรงพยาบาล นางสาวเพ็ญมาพยาบาลในตึกนั้นได้มาพบขณะที่นางสมคิด กำลังดื่มยานั้นอยู่ จากการซักถามพบว่านางสมคิดดื่มยานั้นเพื่อให้มดลูกเข้าอู่เร็ว

7. ถ้าท่านเป็นนางสาวเพ็ญมา ท่านจะปฏิบัติอย่างไร

- ก. บอกผลเสียของยาดอง และให้นางสมคิดเป็นผู้ตัดสินใจว่าจะดื่มต่อหรือไม่
- ข. ให้นางสมคิดงดดื่มยาดองนั้นทันที และแนะนำการปฏิบัติตัวหลังคลอดที่ถูกต้อง
- ค. บอกผลเสียของยาดองนั้น และร่วมกันหาแนวทางปฏิบัติใหม่กับสมคิด เช่นให้กินยานั้นได้ แต่ใช้น้ำร้อนผสมแทนเหล้า
- ง. บอกญาติไม่ให้เอายาดองมาให้สมคิดอีก และห้ามไม่ให้สมคิดดื่มยาดองนั้นเพราะจะเกิดอันตรายกับบุตร

สถานการณ์ด้านเชื้อชาติ

นางโฉมดรุณ มีเชื้อสายจีน ฐานะร่ำรวย มาโรงพยาบาลด้วยอาการของโรคหัวใจและไขมันในเส้นเลือดสูง แพทย์ให้รักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาล และให้งดอาหารที่มีไขมันสูง พยาบาลได้เข้ามาให้การพยาบาลและพูดคุยกับนางโฉมดรุณ นางโฉมดรุณบอกว่าชอบรับประทานอาหารจีน และอาหารที่มีรสมัน เนื่องจากที่บ้านทำให้รับประทานเป็นประจำ

8. ถ้าท่านเป็นพยาบาลที่ดูแลนางโฉมดรุณ ท่านจะทำอย่างไร

- ก. บอกนางโฉมดรุณให้ลดปริมาณอาหารดังกล่าว
- ข. บอกนางโฉมดรุณให้เปลี่ยนนิสัยในการรับประทานอาหาร
- ค. บอกนางโฉมดรุณ ให้งดอาหารที่มีรสมัน รับประทานอาหารจีนที่มีไขมันน้อย และปรุงอาหาร โดยไม่ใช้น้ำมัน
- ง. บอกนางโฉมดรุณให้งดอาหารดังกล่าวอย่างเด็ดขาด และรับประทานยาเพื่อควบคุมระดับไขมันในเส้นเลือด

สถานการณ์ด้านวัฒนธรรมท้องถิ่น 6

ด.ช.สุพจน์ อายุ 7 ปี ถูกตะขาบกัดขณะวิ่งเล่นในสวน มารดาจึงพาด.ช.สุพจน์ไปหาหมอที่บ้านเพื่อรักษา โดยหมอได้ใช้ยาพื้นบ้านพอกบริเวณที่ถูกกัด และเป่าด้วยคาถา หลังการรักษาดังกล่าว ด.ช.สุพจน์ยังมีอาการปวดบริเวณที่โดนกัดมาก แผลบวม แดง และมีไข้ ระหว่างการเยี่ยมบ้าน นางสาวสุนิสาพยาบาล ได้พบกับเหตุการณ์ดังกล่าว

9. ถ้าท่านเป็นนางสาวสุนิสา ท่านจะอย่างไร

- ก. แนะนำให้มารดาพาด.ช. สุพจน์ไปที่สถานเอนามัย โดยไม่ขัดขวางการรักษาแบบเดิม
- ข. บอกผลเสียของการกระทำดังกล่าว และแนะนำให้มารดาพาด.ช. สุพจน์ไปพบแพทย์ทันที
- ค. ห้ามมารดา ด.ช.สุพจน์ไม่ให้ทำการรักษาดังกล่าวอีกในครั้งต่อไป เพราะอาจเกิดอันตรายถึงชีวิตได้
- ง. บอกอันตรายของการกระทำดังกล่าว และให้มารดาของ ด.ช.สุพจน์เป็นผู้ตัดสินใจว่าจะปฏิบัติหรือไม่

สถานการณ์ด้านวัฒนธรรมท้องถิ่น 7

นายอาคมอายุ 27 ปี มีนิสัยในการบริโภคปลาดิบสับ ทำลาบ ก้อย มาโรงพยาบาลด้วยอาการของโรคพยาธิใบไม้ในตับ เมื่อพยาบาลได้ซักประวัติพบว่า นายอาคมรับประทานปลาดิบๆมานานแล้ว

10. ถ้าท่านเป็นพยาบาลที่รับผิดชอบดูแลผู้ป่วยรายนี้ ท่านจะอย่างไร

- ก. โน้มน้าวให้ผู้ป่วยเลิกรับประทานอาหารดังกล่าว
- ข. ยอมรับความเชื่อและการปฏิบัติดังกล่าวเพราะเป็นสิทธิของผู้ป่วย
- ค. บอกผลเสียของการบริโภคอาหารดังกล่าวและให้ผู้ป่วยเป็นผู้ตัดสินใจเลือก
- ง. ร่วมกันหาแนวทางใหม่กับผู้ป่วยในการบริโภค เช่นทำให้สุกก่อนนำมาปรุงอาหาร

ประวัติผู้วิจัย

นางสาวจิราจันทร์ คนทา เกิดเมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2516 ที่จังหวัดนครสวรรค์ สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ จากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช เมื่อ พ.ศ. 2538 ศึกษาต่อในหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2540 ปัจจุบันดำรงตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพ 4 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สวรรค์ประชารักษ์